

Нова Думка

ISSN 0351-3181

ЧИСЛО
НОМЕР
BROJ

171

ПОК
PIK
GODINA

2012.
XLI

5/2012

Izdaje: Savez Rusina i Ukrajinaca Republike Hrvatske
Видава: Союз Русинох и Українцох Републики Горватскей
Видає: Союз русинів і українців Республіки Хорватія

Riječ urednika

U MAGLI

Gusta jesenja magla prekriva usnuli grad. Još jedan studeni živi svoj zemaljski vijek pod vukovarskim nebom. Dok se na cestama i po zidovima vide tragovi po pravki kao tamne zakrpe na izbledjelom licu odjeće, iz rupa zaostalih neraščišćenih ruševina još uvijek bruje brojna pitanja bez odgovora.

Gdje su naši nestali? Kako prihvatiti da su brat, sin, otac, mrtavi bez ikakvih dokaza o njihovoj

smrti? Na koji grob staviti svijeću i cvijet uz molitvu na blagdan Svih svetih?...

Čovjek je sposoban živjeti za ostvarenje svog sna. Ovih dana se jedan Austrijanac je s ruba stratosfere spustio na naš mali planet.

Kako može igdje na svijetu živjeti Vukovarac koji nema odgovor na pitanje – što se dogodilo s ovim gradom? Kako je mirni i vedri seljak odjenuo odoru u kojoj je postao krvolok

i ubojica pod čijom je čizmom teкао поток ljudske krvi? Kako se uopće može spavati i sanjati nakon jauka ubijenih ranjenika, djece, staraca dok zrak paraju vrisakovi silovanih žena?...Kojim se lijekom i kojom meditativnom tehnikom umiruje savjest i tone san, miluje dječja kosa i uzgaja cvijet nakon oporog okusa smrti i barutnog dima od kojeg su se spasili pancirkama i kacgama, odorama s nekim «važnim» obilježjem i hrpom laži?...Kako

se živi destljeće i duže uz susjeda koji uzalud očekuje svoje dijete koje ste poslali u smrt jednog jesenskog jutra devedestih godina prošlog stoljeća?...

Pitanja se roje...odgovori se ne naziru nigdje, pa ni u sudnici suda za ratne zločine u Den Haagu. Samo Dunav mirno teče svojim koritom i spojen s nebom negdje na obzoru daje odgovor.

Vera Pavlović

И ТУ РУСНАК

Покладане венцох погинутим падобранцом и пилотом, членом аероклубу „Борово“ при спомин плочи на аеродроме у Вуковаре

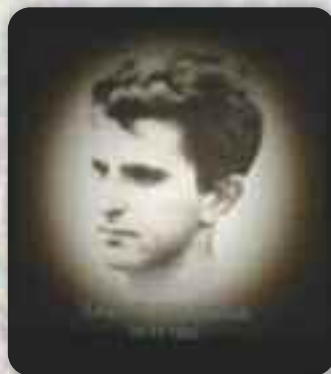
У Вуковаре, у аероклубу „Борово“, 21. октобра означене здогадоване на погинутих воздухоплівцох у Отечественой войны.

Молитву за погинутих падобранцох и пилотох предводзел фра Венцеслав Янич, а венци положили представителе гору, жупаниї, полициї, бранітельох, мацерох нестатих бранітельох, членох аероклубу, та родичи и фамелиї погинутих.

Як гварел председател аероклубу Матей Мравунац –

Аероклуб „Борово“ у Вуковаре

Саша Дюдјар – слика зоз спомин Дому з Овчари

най ше не забудзе. Каждого року, члени аероклубу Борово, гевти котри тераз активни, але и гевти котри були активни ведно з тима котрих нешка вецей нет, евоцирую здогадоване на 11 своїх членох котри дали живот за шлебодну Горватску, а як у статї хтору написал Микола Пап, будзе нагода пречитац, медзи нїма и Саша Дюдјар, чий оец бул Руснак. З нагоди єдней нашиви спомен Дому на Овчари, авторка тих шорикох, медзи велїма своїма приятелями, несподзівано обачела ище єдну познату слику – слику Саша Дюдјара.

Агнетка Балатинац

ВУКОВАР - VUKOVAR - ВУКОВАР

„НОВУ ДУМКУ”

Видава: Союз Русинох и Украинцох
Републики Горватскей
www.sriu.hr

За издавателя: Любича Морган

Редакція: Вуковар, Ради Європи 93,
тел./факс: 032/ 428-342

E-mail: novadumka@gmail.com

Жиро рахунок – Žiro račun:

2340009-1110057465

Друковал: Друкарня Солдо, Вуковар

Тираж: 1000 прикладнік

„НОВУ ДУМКУ”

Видає: Союз русинів і українців
Республіки Хорватія
www.sriu.hr

За видавця: Любича Морган

Редакція: Вуковар, Ради Європи, 93
тел./факс: 032/ 428-342

E-mail: novadumka@gmail.com

Банкове конто – Žiro račun:

2340009-1110057465

Друкував: Друкарня Солдо, Вуковар

Тираж: 1000 примірників

Друковане–Друковано–Tiskano

10 / 2012

Цена	10	Куни
Ціна		Кун
Сіјена		Куна

Рукописи ше не врацаю.
Обявени прилоги ше гонорују.

Рукописи не повертаються.
За друковані статті виплачується гонорар.

Rukopisi se ne vraćaju.
Objavljeni prilozii se honoriraju.

SADRŽAJ - ЗМИСТ - ЗМІСТ

Vera Pavlović: U magli	2
Агнетка Балатинац: И ту Руснак	2
Zvonko Kostelnik: Održana je 49. sjednica Savjeta za nacionalne manjine republike Hrvatske	4
Ксения Лікар: Шветочносц обвита зоз жалосцу	5
Томислав Рац: Визначена 21. рочніца страданя Петровчаньох у Отечественей войны	5
Микола Пап: Руснаци и Украинци у войны Горватскей 1991./1992. рок	6
Звонко Костелник: Улога националних меншинох у порушованю и розвою загранічного сотрудицтва и регіонального стабилизования	9
Марияна Джуджар: После веліх розгваркох и порадох, конечно будзе подписане спорозумєне о сотрудицтве Руснацох у Горватскей и Сербії	9
Агнетка Балатинац: Швето Христа Царя преславене у Осієку	10
Владимир Седлак: Петровци, швето Преображения и швецене овоци	10
Владимир Седлак: У Петровцох преславени дзень Отечественей подзековности	10
Владимир Седлак: Поблагословени и пошвецени обновени криж на уходу до Петровцох	11
Владимир Седлак: Нащива крижевского владика винковскей грекокатолицкей парохиї	11
Владимир Седлак: Парохиялни проєкт за Мисийну недзелю	11
Сестри Василиянки: Роздуми про віру	12
Любича Гаргаї: Преславени кирбай у Петровцох	13
Вера Павлович: Крижевски владика преосвящени Никола Кекич по други раз медзи Вуковарчаняма	14
Вера Павлович: Учасц на фестивалу доховних писнох „NosanaFest“	15
Владимир Седлак: Преслава 80 рочніци петровского Огньогасного дружтва	15
Ганча Папандриш Гаргаї: Герчок и кратковидна кертица	16
Ганча Папандриш Гаргаї: Шива ящурка и ей (не)загоєни хвост	16
Любича Гаргаї: Почина ешень	16
Любича Гаргаї: Розход	16
Владимир Провчи: Дні опери и оперних арийох	17
Агнетка Балатинац: Куд Руснацох Осієк перши раз на «гужварияди»	18
Любича Гаргаї: Отримани 5. Вуковарски етно саям	19
Звонко Костелник: У колу и коло нього	20
Вера Павлович: Винковчаньом промововани кнїжки на руским язiku	21
Ксения Лікар: Саньово миклошевски корені	22
Яким Пушкаш: Силво Ерделі и Семаново дзивки	23
Яким Пушкаш: Оформене КПД "Рускиня и Руснак"	23
Любича Гаргаї: Отворена библиотека и музей	24
Илона Грецишин: „Кед голубица лецела”– руска манифестация медзинародного характеру	25
Мирон Жирош: Галич и Галичина у мрийох и реалности (IV)	26
Павло Головчук: Оповідання з літерою “П”	28
Давор Лагудза: Вечорици і ”Вулиця” - «Клюби» сільської молоді	29
Ксения Лікар: Наградзени вецейрочни труд	30
Ксения Лікар: Подруцели урожаї веліх культурах у миклошевским хотаре	30
Дідо Панас Бездольний: Корито	31
Яким Пушкаш: Солидарносц на ділу и правда за шицких	32
Томислав Рац: Як ше борело процив худоби	33
Желько Гаргаї: Як здравкац паноцови?	33
Агнетка Балатинац: Мемориялни турнир у столним тенису „Владимир Тимко”	34
Яким Пушкаш: Спорт	34
Вера Павлович: Преширює ше культурне и националне сотрудицтво медзи Вуковаром и Билим Манастиром	35

На першим боку: Агнетка Балатинац - ”Овчара 2012.”

На остатнім боку: Агнетка Балатинац - Етнографска збирка Русинох и Украинцох РГ

РЕДАКЦИЈА:

Вера Павлович
(главна и одвичательна редакторка)
Агнетка Балатинац
Любича Гаргаї

СОВИТ РЕДАКЦИЈІ:

Павло Головчук (председатель),
д.ф. н. Оксана Тимко Дітко, Яким Пушкаш,
Дюра Бики и Вера Павлович

ЛЕКТОРЕ:

Мария Вулич (руски язык)
Леся Мудри (українски язык)
Вера Павлович (горватски язык)

Друковане помага Совет за национални меншини Републики Горватскей.
На вимаганє Союзу Русинох и Украинцох Републики Горватскей з Ришеньом Министерства информования Републики Горватскей од 15. януара 1992. року (УЧ. 523-92-1) „Нова думка” уписана до евиденциї явних виданьох под числом 1366.

Авторизовани тексти не знача же то источасно и становиско редакциї лебо издавателя.

UREDNIŠTVO:

Vera Pavlović
(glavna i odgovorna urednica)
Ahneta Balatinac
Ljubica Harhaj

SAVJET UREDNIŠTVA:

Pavlo Holovčuk (predsjednik)
dr. sc. Oksana Timko Đitko, Joakim Puškaš,
Đuro Biki i Vera Pavlović

LEKTORI:

Marija Vulić (rusinski jezik)
Lesya Mudri (ukrajinski jezik)
Vera Pavlović (hrvatski jezik)

Tiskanje potpomaže Savjet za nacionalne manjine Republike Hrvatske s Rješenjem Ministarstva informiranja Republike Hrvatske od 15. siječnja 1992. godine (ur. Br. 523-92-1), “Nova dumka” je upisana u evidenciji glasila pod brojem 1366

Prilozi autora potpisani imenom ne moraju odražavati mišljenje uredništva i izdavača.

РЕДАКЦИЈА:

Віра Павлович
(головний і відповідальний редактор)
Агнетка Балатинац
Любича Гаргаї

РЕДАКЦИЈНА РАДА:

Павло Головчук (голова)
д.ф.н. Оксана Тимко-Дітко, Яким Пушкаш,
Дюра Бики і Віра Павлович

ЛЕКТОРИ:

Марія Вулич (русинська мова)
Леся Мудрі (українська мова)
Віра Павлович (хорватська мова)

Друкується за допомогою Ради з питань національних меншин Республіки Хорватія.
За проханням Союзу русинів і українців Республіки Хорватія з Постановою Міністерства інформування Республіки Хорватія від 15 січня 1992 року (No 523-92-1) “Нову думку” вписано в реєстр публічних видань під номером 1366

Редакція не завжди поділяє точку зору автора, відповідальність за викладені факти несе автор.

ODRŽANA JE 49. SJEDNICA SAVJETA ZA NACIONALNE MANJINE REPUBLIKE HRVATSKE

Savjet za nacionalne manjine Republike Hrvatske 27. rujna 2012. godine održao je 49. sjednicu u zgradi Vlade Republike Hrvatske na Trgu sv.Marka br. 2, u dvorani 121/1 u Zagrebu. Uz nazočnost većine članova Savjeta i novih saborskih zastupnika gospodin Aleksandar Tolnauer, predsjednik Savjeta za nacionalne manjine otvorio je 49. sjednicu, pozdravio prisutne i predložio dnevni red:

Usvajanje zapisnika sa 48. sjednice

Izvjешće HTV-a o proizvedenim, suproizvedenim i objavljenim programima namijenjenim informiranju pripadnika nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj u 2011. Godini.

Izvjешće HR-a o proizvedenim, suproizvedenim i objavljenim programima namijenjenim informiranju pripadnika nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj u 2011. godini

Zamolbe udruga i ustanova nacionalnih manjina za prenamjenu sredstva Talijanska unija Rijeka, Nacionalna zajednica Bugara u Republici Hrvatskoj, zamolba Srpskog demokratskog foruma iz Zagreba, Ilica 16/1 za jednokratnom potporom.

Razno

Predloženi red i njegove izmjene te zapisnik sa 48. sjednice Savjeta za nacionalne manjine usvojeni su jednoglasno.

Izvjешće HTV-a o proizvedenim, suproizvedenim i objavljenim programima namijenjenim informiranju pripadnika nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj u 2011. Godini.

Izvjешće HR-a o proizvedenim, suproizvedenim i objavljenim programima namijenjenim informiranju pripadnika nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj u 2011. godini

Članovi Savjeta za nacionalne manjine upozorili su privremeno prijelazno čelništvo Hrvatske radiotelevizije (HRT), na temelju izvješća o proizvedenim, suproizvedenim i objavljenim programima radija i televizije u 2011. na nedovoljnu zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina u njima.

Predsjednik Savjeta za manjine, Aleksandar Tolnauer predložio da se svakih šest mjeseci sastaju predstavnici Savjeta za manjine s Ravnateljstvom HRT-a kako bi razmotrili situaciju s programom za nacionalne manjine.

Uputio je zamjerku da su pripadnici nacionalnih manjina slabo zastupljeni središnjim informativnim emisijama, dokumentarnom i u dječjem programu, kao i na neodgovarajući termin emitiranja programa za manjine.

Od ukupno emitiranog programa, manjine su bile zastupljene tek sa 0,7 posto, što je nedovoljno, naglasio je.

U programima se i dalje toleriraju

prostote, primitivizam i govor mržnje, nacionalistički i rasistički komentari koji ne pridonose duhu tolerancije u društvu, upozorio je Tolnauer navevši pri tome posebno sportske komentatore.

Svjesni smo krivih procjena i neprimjerenog rječnika i da mnoge stvari treba doraditi i promijeniti, kazala je v.d. ravnateljica HTV-a **Mirjana Rakić**.

V. d. glavnog urednika HTV-a Dean Šoša istaknuo je da se na HRT-u suočavaju s ogromnim problemima te da se radi na transformaciji HRT-a u javni servis, a program za manjine je važan dio toga.

Nastojimo spriječiti govor mržnje, pa i smjenama ljudi koji su to dopustili, kazao je Šoša i dodao da promjene izazivaju snažne reakcije i otpore, te da ih se optužuje da su "talibani i crveni kmeri".

Obećao je da će se za manjinski program naći bolji termin emitiranja te da se pripadnici manjina što više uključe u redovit program kako bi se spriječila njihova geotizacija.

V.d. urednika Informativnog programa HTV-a Sanja Mikleušević Pavić kazala je kako je upravo na taj dio programa bilo najviše primjedaba, no da nastoje da te-

levizija kao javni servis bude informativna, edukativna i otvorena i da je to dugotrajan proces te da su u protekla dva mjeseca napravili velik posao.

U raspravi su sudjelovali: gosp. Šonc, Radin, Pupovac, Šoja, Kajtazi, Mak, Pavičević, Baks, Bilek.

Zamolbe udruga i ustanova nacionalnih manjina za prenamjenu sredstva Talijanska unija Rijeka Nacionalna zajednica Bugara u Republici Hrvatskoj

Zamolbe za prenamjenu sredstva udruga i ustanova nacionalnih manjina

-Talijanska unija
-Nacionalna zajednica Bugara u Republici Hrvatskoj

U raspravi su pročitane zamolba za prenamjenom sredstva udruga i ustanova nacionalnih manjina. Savjet za nacionalne manjine na 49. sjednici održanoj dana 27. rujna 2012. godine, raspravljajući o zamolbama za prenamjenom sredstva odobrene su prenamjene i to:

Zamolba Srpskog demokratskog foruma iz Zagreba, Ilica 16/1 za jednokratnom potporom

Zamolba za jednokratnom potporom je odobrena Srpskog demokratskog foruma iz Zagreba usvojena je sa ograničenim sredstvima u mogućnosti Savjeta

Razno

Pod točkom razno nije bilo pitanja ni rasprave i sjednica je završena na kojoj se predsjednik A. Tolnauer svima zahvalio.

Zvonko Kostelnik

✿ ОЗНАЧЕНА 21. РОЧНІЦА СТРАДАНЯ ЖИТЕЛЬОХ МИКЛОШЕВЦОХ

ШВЕТОЧНОСЦ ОБВИТА ЗОЗ ЖАЛОСЦУ

У організації Месного одбору Миклошевци и Здруженя горватских добродзечних учашнікох Отчественей войны, 8. октобра отримана шветочносц здогадованя на найчужши дні живота жительох валалу. Председатель Месного одбору Дюра Бики у привитним слове здогаднул вельке число госцох и домашніх, а було их коло 200, медзи иншим нагласел:

– Скорей 21 рок на нешкайши дзень наш валал окупировани з боку ЮНА и домашніх зраднікох. Здогадуючи ше того дня каждого року оддаваме чесц шицким страданым и тим хтори ше уключели зоз оружійом у рукох до шорох горватского войска. Шлідуючи мешаца и роки були чужки за шицких жительох, а насампредз за коло 100, хтори були вигнати зоз своего родимого валалу. Нажаль, пре рижни причини, шицких тих цо зробели злодійтва рука правди ише не влапела. Ми ту не можеме ніч зробиц окрем чекац же правна держава и ей институції зроби тото цо и як треба.“ Програма шветочносци мала вецей змисти: пред поладньом отримана Служба Божа, потим окончене покладанє венцох и пригодни бешеди, госци и дзепоедни домашні наживели меморіялну жижу, а у пополадньових годзинох отримани спортски змаганя.

Поведзме и тото же на шветочносци при памятніку, хтора велім порушала чувства и на хвильку врацела до гевтих часох, попри домашніх организаторох присуствовали: под’жупан ВСЖ Мато Голубичич, председатель Скупштини ВСЖ Антун Жагар, главни тайомнік ГСП АС Перо Чорич, началнік Општини Томповци Габриєл Куяндіч (шицки штирме зоз красними словами привитали присутних), заменіки началнікох Општини Томповци Здравко Галович и Витомир Мудри, представителе Здруженя горватских добродзечних учашнікох Отчественей войны зоз Илоку, Жупані, Винковцох, Богдановцох, Томповцох, Нуштри, Чаковцох, Петровцох, Челійох и Миклошевцох. На шветочносци присуствовали и представителе политичних странкох: ГСП–АС, ГСС, ГДЗ и ГСУ, представителе Дружтва лагерашох сребских концентрайских лагрох, председателе Ради рускей националней меншин Општини Томповци и КУД „Яким Говля“, а домашні парох о. Яким Симунович ведно зоз присутними вимодлел прикладни молитви. У пополадньових годзинох госци и домашні ше змагали у картаню „Бели“ и у столним тенісу. После квалітетних змаганьох у столним тенісу, у хторих участвовали 12 бавяче, перше место освоєла

Венсц положили представителе општини на чолє зоз началніком Габриєлом Куянджичом (треци з ліва)

Мирта Бойко (Петровци), други бул Мирослав Пап, а треци Зоран Свалина (обидвоме зоз Миклошевцох). У картаню ше тиж водзели вельки „борби“, а участвовали 32 бавяче. Бавело ше по куп системи, а найвецей знаня и щесца мали Витомир Мудри и Витомир Сабадош, вони були найлепши, други були Витомир Чордаш и Мирослав Пап (шицки з Миклошевцох), а треци Штефан Бойко и Янко Гача (Петровци). Дипломи и медалі найлепшим поделел Антун Жагар.

Ксенія Лікар

ВИЗНАЧЕНА 21. РОЧНІЦА СТРАДАНЯ ПЕТРОВЧАНЬОХ У ОТЕЧЕСТВЕНЕЙ ВОЙНИ

Уж дваец и єден рок, першого октобра, Петровчанє ше здогаду збуваньох зоз 1991. року. Того року на дваец першу рочніцу зишло ше вельке число Петровчаньох на теметове при памятніку погинутим бранітельом и цивилним жертвом у Отчественей войны, а Општина Богдановци и УХДДР Петровци були организаторе того збуваня. Зоз паленьом швичкох и покладаньом венцох пред памятніком зоз смутком ше здогадло на страданиях Петровчаньох у Отчественей войны, а чесц им оддали школяре, младеж и старши жителе валалу, як и политични представителе Општини Богдановци, Рада рускей националней меншини Општини Богдановци, представителе українскей националней меншини у Општини Богдановци, члени КУДа „Яким Гарди“ зоз Петровцох, делегації политичних странкох у Општини Богдановци, як и делегації зоз Вуковарско–сримскей

Петро Киш, Маріяна Джуджар и Томислав Рац опрез памятніка страдалим бранітельом и цивилом у Отчественей войны на петровским теметове

жупані, городу Вуковару и бранітельских здруженьох.

Уводне слово отримал председатель УХДДР зоз Петровцох Андрия Кризманич, а протокол започал з интерпретацию державней гимни хтору одшпивала Гелена

Бучко. Присутних тиж так привитали и председатель месного одбору Петровци Томислав Рац, заменік началніка Општини Богдановци Андрия Яґрич, председатель жупанийскей скупштини ВСЖ А. Жагар. У своїх словах шицки ше здогадли чужки хвилькох 1. октобра 1991. року кед числени бранітеле и цивиле положили свойо животи за шлебоду и независносц РГ. Петровски парох Владимир Седлак отримал молитву за шицких покойних у Отчественей войны. Єдна часц присутних рушела до леса дзе поставени памятнік погинутому бранітельови Ц. Будешови зоз Свиняревцох, при хторому тиж так отримана молитва и запалени швички. Шицки ведно ше зишли пред „Белаву пиньвицу“ дзе отримана минута цихосци и тиж так запалени швички за цивилох, бранітельох, загарештованих и умартих на тим месце.

Томислав Рац

РУСНАЦИ И УКРАЇНЦИ У ВОЙНИ ГОРВАТСКОЙ 1991./1992. РОК

П решло уж досг часу од закончена мирней реинтеграци у Горватскей, але не вишол ані еден список погинутих и нестатих рускей и украинскей народносци. То перше пробоване и як таке, певно ма своєю слабосци. Тот материял автор почал пририхтовац ише под час својого члества у Ради рускй националней меншини у Вуковарско-сримскей жупаниј понеже теди

Рада достала еден список погинутих и нестатих Руснацох и Украинцох од Министерства фамелиј, бранителюх и медзигенераційней солодарносци (1). Тот документ облапя лем особи котри ексхумирани и идентификовани, та знова поховани на достоїнствени способ. Менашицких других особох преинадзени у другей литратури. Треба наглашиц же у теј работи вельо помогло особне

познанство автора и Блаженки Киральовой зоз Вуковару, мацери чийо двома синове погинули у охрани Вуковару, а тиж так вельо информации автор достал од Ксеніі Дітко з Вуковару. Понеже украинску популацию меней познам список сом зложел лем зоз документоох под числом 1 и 2, а часто лем по презвизку и мѣну. Велька часц погинутих хлопи, але националносц женох

чежко одредзиц кед не назначене дзивоцке презвизко.

Бул бим подзековни кед би ширши руски и украински аудиториум указал на погришки, але дал и даедни непознатни податки о особох хтори ше уж находза у списку, а тиж так и о особох хтори ше ише не нашли на тим списку.

Руснаци котри погинули або нестали у Отечественей войны у Горватскей 1991./1992.р

Число	Презвизко и мѣно	Мѣсто, датум родзѣна	Родичи		Фамелия		Фахова приготовка / занимање	Адреса биваня	Статус у војни	Мѣсто / датум погинуца	Екскумација/ Идентификованс	Мѣсто похованя	Жридло информации
			оцѣ	мац	супруга	дзецѣ							
1.	БИКИ ДЮРО	Миклошеви 17.10.1927.	Янко	Олга р. Дайко	Юлиана р. Мудри	/	Воєни пензионер	Вуковар, насале Велька Блажовича	цивил	Вуковар 27.04.-03.07.98.	Вуковар, Мем. тематох	Вуковар	(1) Звонко Кичох и Владимир Пап, Миклошеви
2.	БИКИ ЕУГЕН	Миклошеви 1932.	Янко	Павлина р. Гайнал	Вероника р. Маццо	Еугѣния, Яасна, Златко	Основна школа/ земледѣлец	Вуковар,	цивил	Вуковар, 11.мѣш. 91.	Нѣстата особа	-	Владимир Пап, Миклошеви
3.	БИКИ ЗВОНКО	Миклошеви, 01.12.1972.	Михал			Ножености	ССС/	Миклошеви, Петра Прерадовича 25	цивил	Бѣсловар у ЮНА		Миклошеви	Микола Пап, Винкови
4.	БУЧКО ЕУГЕН	Миклошеви 13.02.1946.	Михал		Катича р.	Владимир, Снежана	ССС / лексталин техничар	Вуковар, Пролетерска	цивил	Вуковар 14.09.1991.	Вуковар, 27.04.-03.07.98.	Вуковар, Мемор. темат.	(1), (2) Михал Павлович, Вуковар
5.	БУИЛА ТОМИСЛАВ	21.11.1926.	Йосип						цивил	Вуковар, 18.11.91.	Нѣстата особа	-	-5
6.	БУИЛА ТОМИСЛАВ	Петровци 11.10.1946.	Владимир	Ана р. Тот	Блаженка р. Грубѣна	Зоран, Горан	ССС / транспортни работник	Петровци, ЮНА 75.	цивил	Петровци 01.10.1991.	-	Петровци	Блаженка Буила, Петровци
7.	ЦАП ДЮРО	Петровци 06.05.1923.	Симѣон	Ана р. Лазор	Ксенія р. Рац	Блаженка, Владимир	Основна школа / земледѣлец	Петровци, ЮНА 22	цивил	Петровци, 24.9.1991		Петровци	(1), Блаженка Будим Б.10.2000.
8.	ЦИРБА ДАРКО	Вуковар (?) 02.1967	16. Йосип	Мария р.					бранител	Вуковар, 20.10.1991	Вуковар, 27.04.-03.07.1998.	Вуковар, Мемор. темат.	(1), (2), (11)
9.	ЦИРБА ЙОСИП	Петровци, 08.01.1944.	Джонис	Изабѣйна р. Рускай	Мария	Дарко, Желько		Вуковар,	бранител	Вуковар, 14.11.1991	Вуковар, 27.04.-03.07.1998.	Вуковар, Мемор. темат.	(1),(2),(11)
10.	ЦИРБА РАТОМИР МИКОШ	Вуковар, 25.05.1949.	Джонис	Изабѣйна р. Рускай		Ножености	Основна школа/ лимар	Вуковар, Улицка 1, мая 48	бранител	Вуковар, 14.10.1991	Вуковар, 27.05.1998.	Вуковар, Мемор. темат.	(1),(2),(11)
11.	ЧАКАН ЕУГЕН	Р. Керестур, 21.10.1909.	Янко	Елена р. Планац	Мария р. Буричак	Нада, Леона, Ксенія, Невѣна	Основна школа/ земледѣлец	Вуковар, Огѣна Грѣш Бр. 5	цивил	Вуковар, мѣш. 1991.	Вуковар, 28.06.1998.	Вуковар, Мемор. темат.	(1), Дітко, Вуковар
12.	ЧАКАН ЛЮБОМИР	Петровци, 27.10.1926.	Янам	Магдалена	Блаженка р. Торма	Желько, Еугѣния	Основна школа/ земледѣлец	Вуковар, Отокара Кершованя	цивил	Борово, 19.11.1991.	Нѣстата особа	-	Блаженка Кираль, Вуковар
13.	ЧАКАН ЖЕЛКО	Петровци, 19.10.1952.	Любомир	Блаженка р. Торма	Славица	Наташа, Марко	ВСС / професор физичного	Вуковар, Отокара Кершованя	бранител	Вуковар, 5.11.1991.	-	Пула	Блаженка Кираль, Вуковар
14.	ДОРОГЪХАДИ БОРИС БОРО	Вуковар, 12.04.1968	Силвестер	Ирина р. Гайдук		Ножености	ССС/ шофер	Вуковар, Светозара Марковича	бранител	Вуковар, 01.11.1991	Вуковар, 06.05.1998.	Вуковар, Мемор. темат.	(1),(2),(11)
15.	ДОРОГЪХАДИ МИРОСЛАВ	Петровци, 04.09.1947.	Михайло	Магдалена р. Хархай	Андрѣлка р. Петрович	Дамир, Томислав		Петровци, Алѣч Милѣна 50	бранител	Приласа, 30.10.1991.	-	Винкови	Меланія Пап, Винкови
16.	ДУДАШ ВЛАДИМИР	Петровци, 24.03.1949.	Мирон	Сорѣйна р. Мудри	Симѣон р. Раткович	Дарко, Демир	ВСС/ економиста	Вуковар Цветна 35	цивил	Вуковар мѣш.1992.	Вуковар, 2009.	Вуковар, Мемор. темат.	(1), Дітко, Вуковар
17.	ЕДЕЛИНСКИ СИЛВЕСТЕР	15.09.1949	Йосип	Агађија р. Рац		Ножености	ССС /	Богданови	бранител	Богданови 02.10.1991.	-	Вуковар, Мемор. темат.	Блаженка Кираль, Вуковар
18.	ЕДЕЛИНСКИ ЛЕОНА	Петровци, 05.05.1925.	Балнт Янко		Никола	Андрѣлка, Владимир	Основна школа / гадзѣня	Вуковар, Митича	цивил	10. мѣш. 1991.	-	Бршадин	(1), Блаженка Кираль, Вуковар
19.	ЕДЕЛИНСКИ КРУНОСЛАВ	Петровци, 07.05.1940.	Кирил	-				Петровци, ЮНА 105	цивил	Петровци, 30.09.1991	Нѣстата особа	-	(1).
20.	ЕДЕЛИНСКИ ПЕТАР	Петровци, 1914.	Михайло	-	Ева р. Мулерг	Звонимир, Евица	Основна школа / земледѣлец	Вуковар, Пролетерска 4	цивил	Вуковар, 1991.	-	-	(1), Кираль, Вуковар
21.	ЕДЕЛИНСКИ ВЛАДИМИР	31.01.1947.	Микола					Борово 19.11.1991.		Борово 19.11.1991.	Нѣстата особа	-	(1)
22.	ЕДЕЛИНСКИ ЗВОНИМИР ЗВОНКО	Петровци, 27.12.1938.	Петро	Ева р. Мулер	Марица	Срѣдан, Ваня	ССС / столар	Вуковар, Осѣчна 3	цивил	Вуковар, 06.02.1992	Вуковар, 05.1998	Вуковар, Мемор. темат.	(1), (4).
23.	ЕРДЕП БОРИС	Београд, 10.1947.	Янко	Мария р. Джуня	Мариѣта р. Перѣца	Ивана	ВСС/ филмски монтажер	Загреб	бранител	Винкови 18.04.1994.	21.04.1994.	Загреб Мирогой	(10).
24.	ЕРДЕП ДЮРО	Миклошеви, 01.1963.	27. Владимир	Ађнеза р. Шток		Ножености	Основна школа / работник	Вуковар	бранител	Сотин, 26.12.1991.	Нѣстата особа	-	Ксенія Дітко, Вуковар
25.	ДЮДР САША САЛЕ	Вуковар 05.03.1968.	Дюра	Магдалена	Саян	Емилија	Основна школа / робник	Вуковар, Масарикова 9	бранител	Оѣнара, 09.мѣш.1996.	Оѣнара, 20.11.1991	Загреб Мирогой	(4), (11), (2), бок 764
26.	ГАЙДУК ЯНКО	23.07.1931.	Янам					Вуковар, 09.мѣш.1991.	цивил	Вуковар, 09.мѣш.1991.	Нѣстата особа	-	(4)
27.	ГАЙДУК СЛАВКО	Миклошеви, 21.11.1969.	Михайло	Мария р. Стоянович		Ножености	ССС / полиция	Миклошеви, Прерадовича 10	бранител	Чаковци, 05.10.1991.	Чаковци, 10.05.1999.	Миклошеви	(1), Мария Гайдук, Миклошеви
28.	ГАЙНАЛ ДАНИЛ	1932.		Меланія					цивил	Вуковар, 1991		Вуковар, Нови тематох	Микола Пап, Винкови
29.	ГАРДИ ИРЕНА	Петровци, 1924.	Барна					Вуковар, Аѣгуста Цесарца	цивил	Вуковар, 10.мѣш.1991.		Петровци	Блаженка Кираль, Вуковар
31.	ГАРДИ СТЕПАН	06.06.1939.	Михайло						цивил	Вуковар, 15.11.1991	Нѣстата особа	-	(6, bok 174)
32.	ГОЛИК ЮЛИЯН	29.03.1928.	Кирил		Вероника	Михайло, Мрия	Основна школа / земледѣлец	Миклошеви, Народних героюх 55	цивил	Миклошеви, 10.мѣш.1991.	Миклошеви, 19.04.1999.	Миклошеви, 19.04.1999.	(1)
33.	ГОЛИК МИХАЙЛО	01.01.1949.	Юлиян	Вероника р.		Ножености	Михайло, Мария	Миклошеви, Народних героюх 55	цивил	Миклошеви, 10.мѣш.1991.	Миклошеви, 19.04.1999.	Миклошеви, 19.04.1999.	(1)
34.	ГОЛИК ВЕРОНИКА	30.06.1925.	Симѣон		Юлиана	Михайло, Мария	Основна школа/ гадзѣня	Миклошеви, Народних героюх 55	цивил	Миклошеви, 10.мѣш.1991.	Миклошеви, 19.04.1999.	Миклошеви, 19.04.1999.	(1)
35.	ГОРНЯК ВЛАДИМИР	Петровци, 1924.			Цвѣта р. Юркович	Любица	Основна школа / воєни пензионер	Петровци, ЮНА 138	цивил	Петровци, 21.10.1991.	Петровски хотар 15.02.1992.	Петровци	Микола Пап, Винкови
36.	ХРОМИШ ВЛАДО	Осиѣк 12.02.1969.	Янко	Маря р.		Ножености	ССС /	Осиѣк	бранител	07.02.1992.			(11)
37.	ГУДАК ЖЕЛКО	Брѣно, 01.1957.	08. Еуген	Вероника р. Гарди		Ножености	Основна школа / работник	Вуковар, Улицка 1, мая 6	бранител	Петровци, 18.11.1991	Петровци, 08.12.1997 / 15.12.1997	Райово Село	(4, бок 291), (11).
38.	ИВАН ЕУГЕН	Петровци, 05.10.1914.			Леона р. Дудаш	Ириней, Златко	Основна школа/ земледѣлец	Вуковар, Светозара Мерковича	цивил	Вуковар, 10.мѣш.1991.	Вуковар, 27.04.-03.07.1998.	Вуковар, Мемор. темат.	(1), Блаженка Кираль, Вуковар
39.	ИВАН ИРИНЕЙ	Петровци, 12.1942	Еуген	Леона р. Дудаш		Ножености	ССС / економски напрям	Вуковар, Светозара Мерковича	цивил	Вуковар, 10.мѣш.1991.	Вуковар, 27.04.-03.07.1998.	Вуковар, Мемор. темат.	(1), Блаженка Кираль, Вуковар
40.	ИВАН ЯНКО	21.08.1951.							цивил	Вуковар, 15.09.1991.			(1).
41.	ИВАН ЛЕОНА	Петровци, 19.05.1919.			Еуген	Ириней, Златко	Основна школа / гадзѣня	Вуковар, Светозара Марковича	цивил	Вуковар, 10.мѣш.1991.	Вуковар, 27.04.-03.07.1998.	Вуковар, Мемор. темат.	(1), Блаженка Кираль, Вуковар
42.	ИВАН ЗЛАТКО	Вуковар, 25.12.1955.	Еуген	Леона р. Дудаш									Блаженка Кираль, Вуковар

43.	ИВАН ЗВОНКО	Вуковар, 03.03.1957.	Яким	Мария р. Майхер							Вуковар, 27.04.03.07.1998.		Блаженка Кираль, Вуковар	
44.	ЮРИШИЧ ЛЮБИЦА	11.01.1952.	Владимир							Вуковар, 27.04.03.07.1998.			(1)	
45.	КАНОХ ЯКИМ	Бачинци, 14.02.1923.	Янко	Мелания р. Рошташ	Любица	Мирко Блаженка	ССС / ципелар	Вуковар, Пролетерска 23	цивил	Вуковар, 17.02.1992.	Вуковар, 19.06.1998.	Вуковар, нови теметов	(1), (4, Бок 213)	
46.	КЕТЕЛЕШ ЗВОНМИР ГЕНТО	Петровци 23.04.1947.	Данил	Ирина р. Сич	Любица	Татjana и Даниела	ССС / гумарски роботник	Вуковар, Личка 126	бранител	Вуковар, 18.11.1991.	Вуковар, 18.06.1998.	Вуковар, Нови теметов	(1), (4, Бок 214)	
47.	КИРАЛЬ ДАМИР	Вуковар, 10.03.1964.	Иосип	Ева р. Полога	Аница р. Барач	Дражен			бранител	Вуковар, 20.11.1991.	Нстала особа		Блаженка Кираль Вуковар	
48.	КИРАЛЬ ДАМИР	Вуковар, 16.07.1959.	Юлиан			Марина, Виктория			бранител	Вуковар, 27.11.1991.			(11)	
49.	КИРАЛЬ ТОМИСЛАВ	Вуковар, 06.07.1957.	Еуген	Блаженка р. Кишлецо	Снежана р. Станушин	Ненад, Наташа	ССС / металски струбар	Вуковар, 1. мая 12	бранител	Вуковар, 09.11.1991.	Вуковар, 27.08.1999.	Вуковар, Мемор. темет.	(1), Блаженка Кираль Вуковар	
50.	КИРАЛЬ ВЛАДИМИР	Ретовци, 11.05.1955.	Еуген	Блаженка р. Кишлецо	Драгица	Борис, Мирела	ВСС / инжењер ПТТ	Вуковар, Плионирско насеље 66	бранител	Вуковар, 02.11.1991.	Вуковар, 02.05.1999.	Вуковар, Мемор. темет.	Блаженка Кираль, Вуковар	
51.	КИШ ЕЛКА													
52.	КИШПЕТЬО ЯНКО	Петровци, 25.06.1960.	Иринеј	Амалија р. Дулаш		Нсоженети	ССС / тарговец	Вуковар, Светозара Марковича 7	цивил	Вуковар, 09.11.1991.	Нстала особа		(1), Блаженка Кираль, Вуковар	
53.	КИШПЕТЬО ИРИНЕЈ	Петровци, 24.09.1931.	Яким	Вероника р. Ардај	Амалија р. Дулаш		ССС / зидар	Вуковар, Светозара Марковича 7	цивил	Вуковар, 18.11.1991.	Нстала особа		(1), Блаженка Кираль, Вуковар	
54.	КОГУТАНТУН	Драгалич, 18.01.1951.	Иосип	Вида р.		Адријана, Марио	ССС / алатичар	Драгалич	бранител	05.10.1991.		Драгалич (?)	(11), Дро Екларч, Стари Миклошеви	
55.	КОСТЕЛНИК ВЕКОСЛАВ	Петровци, 09. 02. 1950.	Янко	Наталија р. Кираль	Зденка		ССС / погосцитель	Вуковар, Митица	бранител		Нстала особа		(1), Блаженка Кираль, Вуковар	
56.	КОВАЧ ФЕБРОНА Р. ИВАН	Петровци, 04. меш. 1912.			Иосип	Силвестер, Ксенија	Основна школа / газдина	Вуковар, Митица	цивил		Вуковар, 27.04.03.07.1998.		(1), Блаженка Кираль, Вуковар	
57.	ЛАЗОР МИХАИЛО	Иванково, 21. 05. 1968.	Павло	Катица		Нсоженети	ССС / полицай	Иванково	бранител	22.07.1991.		Иванково	(11/Л, Бок 517)	
58.	ЛЕВЕНСКИ СТЕЅАН	23. 09. 1952.	Петро							Вуковар, 18.11.1991.	Нстала особа		(1)	
59.	МАГОЧ ПРЕДРАГ ДРАЃАН	Вуковар, 18.12.1965.	Михал	Мила р. Мамич	Зорица	Дрѓана	Основна школа / роботник	Вуковар, Олајница 16	бранител	Очара, 20.11.1991.	Очара, меш. 1996	Сплит	(4, Бок 160.)	
60.	МАЊОШ ЗВОНКО	Петровци 1960.	Владимир	Мария				Борово	бранител	Петровци, 10. меш. 1991.		Петровци	Микола Пап, Винковици	
61.	МЕДЕШИ АНДРИЈА ЦИГО	Стари Јаковци, 16. 10.1936.	Янко	Мелания р. Дитко	Верича р. Лукич	Зоран	ССС / погосцитель	Вуковар, Цветно насеље 24	бранител	Очара, 20.11.1991.	Очара, меш. 1996	09	Вуковар, Мемор. темет.	(4, Бок 160)
62.	МЕДЕШИ ЗОРАН МАЛИ ЦИГО	Вуковар, 01. 1964.	Андрија	Верича р. Лукич	Весна	Матва	ССС / погосцитель	Вуковар, Олајница 16/13	бранител	Очара, 20.11.1991.	Очара, меш. 1996	09	Вуковар, Мемор. темет.	(4, Бок 160)
63.	МЕДЕШИ ВЛАДИМИР	1954.							бранител	1991.			Вуковар, цивилина часц	
64.	МЕЗЕЈ ИВАН	7/5/49	Павло											
65.	МИКОШ ЯКИМ ШАБАО	Бачинци, 28. 11.1955.	Янко	Малания р. Стрибер	Антония	Ивана Марина	ССС/ гумарски техничар	Вуковар, Пролетерска 84	бранител	Вуковар, 16.11.1991.	Вуковар, 11.06.1998.	Вуковар, Мемор. темет.	(4, Бок 122)	
66.	МИШИР ЕЛЕНА	Петровци, 20.12.1920.	Михал	Павлина р. Лендлел	Матей	Томислав Гема	Основна школа / газдина	Вуковар, Светозара Марковича 103	цивил	Вуковар, 20.11.1991.	Вуковар, 27.04.03.07.1998.	Вуковар, Мемор. темет.	(1) Томислав Мишир, Осиек	
67.	МОСКАЛЬ ДОБРОВОС	14.03.1925.	Душан								Вуковар, 27.04.03.07.1998.	Вуковар, Стари кат. тем	(1), (4)	
68.	МУДРИ ЕЛКА	16.07.1914.	Янко						цивил		Вуковар, 27.04.03.07.1998.		(1)	
69.	МУДРИ ЈУЛА								цивил			Миклошевици	(4)	
70.	НАЂЕ ДАРКО	Вуковар, 02.1965.	Владимир	Ксенија р. Будиски		Нсоженети	ССС /	Вуковар, Аугуста Цесарца 31	бранител	Очара, 20.11.1991.	Очара, меш. 1996	09	Загреб, Миросевац	(4, Бок 162)
71.	НАЂЕ МИРОСЛАВ	Петровци, 05. 1931.	Митро	Вероника р. Гарди	Леона р.	Игор, Наташа	ВС / директор школи	Вуковар VI, Пролетерско дивизије бр. 31,	бранител	Даль, 19.11.1991.	Даль, 03. 05. 2001.	Вуковар, Мемор. темет.		
72.	ОРОС МИТАР	26.10. 1944.	Петро						бранител	Вуковар, 23.10.1991.	Вуковар, 27.04.03.07.1998.	Вуковар, Мемор. темет.	(1), (5)	
73.	ПАП МИРОСЛАВ	Петровци, 09. 06. 1949.	Владимир	Феброния р. Дулаш	Юлијана р. Мудри	Ваня, Танија	ВС / виши инспектор МУП	Вуковар, Ивана Гундулића 5/14	бранител	Маринци, 19.11.1991.	09.10.1999 г.	Вуковар, Мемор. темет.	(2), Ваня Пап, Вуковар	
74.	ПАВЛОВИЧ СПИРИДОН ШИРО	Петровци, 25. 12. 1928.	Владимир	Мелания р. Капай	Любица р. Надворец	Желимир, Мелания	Основна школа / земледлец	Петровци, ЈУНА 13А	цивил	Петровци, 21.10.1991.	Петровски хтлар 15.02.1992.	Петровци	Мелания Пап, Винковици	
75.	ПАВЛОВИЧ ЗВОНКО	Вуковар, 1956?	Дера	Ирина р. Рамач		Нсоженети	Основна школа / роботник	Вуковар, др. Младена Стољевича 50	цивил	Вуковар, 11.меш. 1991.	Нстала особа		Михајло Павлович, Вуковар	
76.	РАМАЧ ДУРО	16.04.1943.	Мирон				ССС / електричар		цивил	Вуковар, 10.10.1991.	Вуковар, 09.10.1998.		(1)	
77.	САБАДОШ АНДРИЈА	09.11.1938.	Андрија						цивил					
78.	САЛАК ПЕТАР	Коцур 13.07.1924.	Янко	Јустина р. Фејса	Гдовец	Златко, Владимир, Бранко, Звонко, Марија	ССС / скравец	Церич, Вижовачна 15.	цивил	Церич, 16.10.1991.	Церич, 11.03.1997.	Церич	(1), (4) Павло Салак, Церич	
79.	СИВЧ ДАНИЛ	25.04.1918.	Силвестер						цивил		Вуковар, 13.04.1999.			
79.	СОПКА ЈАНКО	18.01.1965.							бранител	06.06.1992.		Винковици	Микола Пап, Винковици	
80.	СОРЧИК ЗВОНМИР	Петровци, 18.08.1946.	Андрија	Мелания р. Нађ	Вероника р. Буцко	Златко, Марија	Основна школа / земледлец	Петровци, ЈУНА	цивил	Петровци, 04.11.1991.	Петровци	Ливовача	Микола Пап, Винковици	
81.	СТРАЦЕНСКИ МАРТА	Миклошевици, 20.07.1925.	Михал	Паулина р. Папуѓа	Петро	Данил, Еугенија	Основна школа / газдина	Миклошевици, Моше Пијале 31	цивил	Миклошевици, 31.03.1993.	Миклошевици, 19.04.1999.	Миклошевици	Данил Страценсики, Нуштар	
82.	СТРАЦЕНСКИ ПЕТАР	Бичињ, 24.06.1919.	Петро	Мария р. Пап-Данко	Марта р. Орос		Основна школа / земледлец	Миклошевици, Моше Пијале 31	цивил	Миклошевици, 31.03.1993.	Миклошевици, 19.04.1999.	Миклошевици	Данил Страценсики, Нуштар	
83.	СТРИБЕР МИХАИЛО	25.01.1931.	Дера						цивил	Вуковар, 27.04.03.07.1998.		Вуковар, Мемор. темет.	(2)	
84.	ШАРИЧ ЕЛЕНА	03.02.1938.	Дера						цивил	Вуковар, 27.04.03.07.1998.				
85.	ШАРИЧ СТЕЅАН БРАЦО	Вуковар, 02.04.1955.	Штефан	Мария р. Хоцбаум	Елчица	Марио, Ана	ССС / автомеханичар	Вуковар, Бртства единства 32	бранител	Вуковар, 20.10.1991.	Очара, 27.02.1997.	Загреб, Мирогој	(4), Блаженка Кираль, Вуковар	
86.	ШИМКО МИКОЛА	10.12.1963.	Мирон						бранител		Вуковар, 19.04.1999.	Вуковар, Мемор. темет.		
87.	ШОВАЊЕ КИРИЛ													
88.	ШОВАЊЕ ЗВОНКО													
89.	ШТЕФАНЧИК ВЛАДИМИР	Миклошевици, 13.08.1957.	Михал	Ковнија р. Мудри	Драгица	Влатка	ССС /	Вуковар	бранител	Вуковар 18.11.1991.	Нстала особа		(1) Ксенија Дитко Вуковар	
90.	ТЕОДОРОВИЧ МИРКО	08.03.1963.	Леомир	Мария					бранител		Нстала особа		(1)	
91.	ТЕОДОРОВИЧ ЛЕОМИР	27.06.1927.	Янко						цивил	Вуковар, 27.04.03.07.1998.		Вуковар, Мемор. темет.	(1)	
92.	ТЕОДОРОВИЧ МАРИЈА	11.11.1929.	Михал						цивил	Вуковар, 27.04.03.07.1998.		Вуковар, Мемор. темет.	(1)	
93.	ТЕОДОРОВИЧ ТОМИСЛАВ	08.10.1953.	Леомир	Мария					цивил	Вуковар, 27.04.03.07.1998.		Вуковар, Мемор. темет.	(1)	
94.	ТОТ МАТЕЈ	Петровци, 30.03.1928.	Янко						цивил	Вуковар, 27.04.03.07.1998.		Вуковар, Мемор. темет.	(1)	
95.	ТОТ ТОМИСЛАВ ПУМПИ	Вуковар, 06.06.1967.	Еуген	Любица р. Еделенски		Нсоженети	ССС / бдоватељни техничар	Вуковар, Просина 91.	бранител	Очара, 20.11.1991.	Очара, 09. меш. 1996.	Вуковар, Мемор. темет.	(4, Бок 172)	
96.	ТОТ ЗДЕНКО	Вуковар, 04.04.1962	Мирослав	Мария р.		Нсоженети	ССС / пољопривредни техничар		бранител	Вуковар, 26.10.1991.			(11/1, Бок 711)	

Українці хтори погинули або нестали у Отачественой войны у Горватскей 1991./1992.р

Число	Презвиско и мено	Датум и место рождения	Родичи		Статус у войни	Место/ датум погинуца	Место похованя	Жридо
			Оцец	Мац				
1.	БЛОТНЕЙ РОМАН	17.02.1936.	Михайло		цивил	Вуковар		(1),(2)
2.	ДОПЕШНИ ИВАН	Вуковар 27.11.1960	Петар	Каролина	бранітель	Овчара 18.11.1991.	Вуковар, Мемориялни теметов	(2), (11/ II/ Бок.761)
3.	ДОПЕШНИ БЛАДИМИР	Вуковар 09.03.1957.	Петар	Каролина	бранітель	Вуковар 05.11.1991.	Вуковар, Мемориялни теметов	(2), (11/ II/Бок.762)
4.	ДОПЕШНИ СТЕПАН	01.10.1914.	Андрия		цивил	Вуковар	Вуковар, Мемориялни теметов	(1),(2)
5.	ГЛАДУН ИЛИЯ	02.08.1930.	Михайло		цивил	Вуковар, 1991.	нестала особа	(1)
6.	ГЛУШКО ИВАН	21.03.1957.			бранітель	Вуковар, 02.11.1991.	Вуковар, Мемориялни теметов	(2)
7.	ГОЛОД САША	23.12.1964.	Ярослав			Вуковар, 13.11.1991.	нестала особа	(1))
8.	ГОЛОВКА ЙОСИП	Вуковар, 17.10.1952.	Василь		бранітель			(2), (11/II, Бок.558)
9.	ЯШИНСКИ ИВАН	Вуковар, 10.02.1968.	Александар	Катарина	бранітель	Вуковар, 15.09.1991.	Вуковар, Цивилна часц теметова	(11/ I)
10.	КАПЛУН ВЛАДИМИР	07.03.1927.	Михайло		цивил			(1),(2)
11.	КРИЩЕНКО АНА	29.09.1929.			цивил	Вуковар		(1),(2)
12.	ЛАБА АЛЕКСАНДАР	25.06.1970.	Михайло	Олга	бранітель	Вуковар, 19.11.1991.		(1), (11/ II/Бок.720)
13.	МАЛАНЧУК МАРИЯ	1935	Йосип		цивил			(5)
14.	МЕНЮК СЛАВКО	16.11.1950.	Михайло		бранітель	Вуковар, 20.11.1991.	Вуковар, Мемориялни теметов	(1),(2)
15.	МЕНЮК ДИМИТРИС	09.10.1955.	Никола		бранітель		Вуковар, Мемориялни теметов	(1),(2)
16.	ОБЛЕЩУК КАТИЦА	26.04.1926.	Гинко		цивил			(1),(2)
17.	ПАВЛЕШИН ВИТОМОР				бранітель	5/9/92		(7), str.263
18.	ПОЛЮГА ИВАН	28.02.1937.	Мийо		цивил	Вуковар, 19.11.2001.	нестата особа	(1),(2)
19.	ПЛЮГА ВАСИЛЬ	06.12.1924.	Василь		цивил			(1),(2)
20.	ПОЛЮГА ВАСИЛЬ	09.12.1901.	Иван		цивил	Вуковар, 19.11.2001.		(1),(2)
21.	ПРОКОП ВАСИЛЬ	14.01.1929.	Томо		цивил			(1),(2)
22.	СТЕФАНКО ПЕТАР	05.05.1942.	Василь					(1),(2)
23.	СТЕФАНЮК БЛАНКА	1961.			цивил			(2)
24.	СТЕФАНЮК МИРОСЛАВ	1958	Петро		цивил			(2)
25.	СТЕФАНЮК ПЕТРО	1928			цивил			(2)
26.	ШМОРГАЙ МИТАР	08.11.1959.	Микета					(2), (5)
27.	ШМОРГАЙ ВЛАДИМИР	19.09.1961.	Микета					(2), (5)
28.	ВАСЕЛЕК ЯРОСЛАВ	7/30/38			цивил			(2)
29.	ВАСЕЛЕК МИЛЬКО	12/2/50	Василь					(2)
30.	ВАСЕЛЕК СЛАВКО	10.02.1933.	Василь		цивил			(2)
31.	ВАСЕЛЕК СТЕФАН	02.01.1941.	Василь			Индія, 05.11.1991.	нестата особа	(1)
32.	ВАСЕЛЕК ТОМИСПАВ	08.01.1964.	Славко		бранітель	Вуковар, 10.11.1991.	Вуковар, Мемориялни теметов	(1), (2), (11/II, Бок.335)
33.	ЗАГАРКО ИВАН	Сримска Митровица, 01.09.1964.	Йосип	Ружа	бранітель	16.10.1991.		(11/1, Бок.165)
34.	ЗАБОРНИ ЗДЕНКО	16.08.1971.	Петар		бранітель		Вуковар, Мемориялни теметов	(1),(2)
35.	ЗАБОРНИЙ ЙОСИП	09.12.1961.	Емилиян		бранітель		Вуковар, Мемориялни теметов	(1),(2)
36.	ЗЕРБА МИХАЙЛО МИЧО	Вуковар, 07.08.1955.	Василь	Юстина, р.Василек	бранітель	Овчара, 20.11.1991.	Вуковар, Мемориялни теметов	(1),(2)
37.	ЖАК ГЕЊО	Приявор, 15.02.1966.	Славко	Мария	бранітель	Вуковар, 17.11.1991.	Вуковар, Мемориялни теметов	(1),(2),(11/ II / Бок.579)
38.	ЖАК ПЕТАР	Приявор, 12.07.1956.	Славко	Мария	бранітель	Вуковар, 19.09.1991.	Вуковар, Мемориялни теметов	(1),(2),(11/II / Бок.580)
39.	ЖЕРЕБНИ ИВАН	Календеровци, 07.11.1954.	Владимир	Виктория	бранітель	Вуковар, 07.09.1991.	Вуковар, Мемориялни теметов	(2)
40.	ЖЕРЕБНИ ИВАН	07.09.1946.	Nikola			Даль, 1991 (?)		(1), (2)

У Винковцах, 20. 07. 2012.

Позберал
Микола Пап, Винковци

Literatura

1. RH, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Uprava za zatočene i nestale: Popis nestalih i nasilno odvedenih Rusina i Ukrajinaca, popis ekshumiranih i identificiranih Rusina i Ukrajinaca, klasa :560-02/05- 006/24, ur broj:519-08-05, Zagreb 26. rujna 2005.
2. Memorijalno groblje žrtava iz Domovinskog rata Vukovar, Podaci o ukopanim osobama, Vukovar 17.11. 2005.
3. Gdje su naši najmiliji? ISBN 953-96173-2-4, Zagreb, prosinac 1995.
4. Suzama do istine ISBN 953-97858-0-4, Zagreb 1999.
5. Deset godina nade i boli 1991-2001 ISBN 978858- 1-2, Zagreb studeni 2001.
6. Ratni album 109. brigade HV Vinkovci, Vinkovci 1992.
7. D. Marjan: Graničari- prilog za ratni put 108. brigade ZNG RH ISBN: 953-6659-27-1
8. F. Samardžija: Novogradiške ratne godine 1990-1991, ISBN: 953-96712-0-5, Nova Gradiška 1994.
9. RH Republički zavod za statistiku: Popis stanovništva 1991, dokumetacija 881, Zagreb 1992.
10. G. Turić: Uviteza krunica, Zagreb 2009., knjige I-IV
11. Heroji ne umiru, Zagreb 2009., svezak I i II

Микола Пап

ИЛОК-ВУКОВАР 27.–29. СЕПТЕМБЕР 2012.

УЛОГА НАЦІОНАЛНИХ МЕНШИНОХ У ПОРУШОВАНЮ И РОЗВОЮ ЗАГРАНІЧНОГО СОТРУДНІЦТВА И РЕГІОНАЛЬНОГО СТАБІЛІЗОВАННЯ

У організації сплитского Института Стини и соорганизатора Совиту за национални меншини, од 27. по 29. септембер, у Илоку и Вуковаре отримани едукативни семинар «Улога националних меншинох у порушваню и розвою заграничного сотрудничтва и регионального стабилизования»

Циль семинару же би допринесол лепшому порозуменю, можлівосци упознваня методох и способу роботи зотрима меншински організації и институцій можу участвовац у заваряню, промоції рижних заграничних и еврорегионалних проектох, змоцньовано сушедних одношеньох, сотрудничтва Горватскей у заедніцкей региональной стабилизації и розвою.

Семинар отримани з нагоди проекта «Змоцненє явней свідомосци о мултиетничносци як позитивному социяльному

Учасніки семинару у Илоку и Вуковаре

капиталу у розвою врачених локалних заедніцох», а финансировани є зот боку ЕУ-ї зот ИПА програми. Присутствовало коло 30 учаснікох зот меншинских організаціїох и радох (Словаци, Чехи, Руснаци, Серби, Роми...) и представителе ло-

калней и региональной управи и самоуправи зот подручя заходней и восточней Славонії, Баранї и заходного Сриму.

Драгутин Бабич зот загребского Института за миграції и народносци бешедовал о «Сушедству меншинох и европ-

ских интеграційох»

Александар Толнауер, председатель Совиту за национални меншини о «Националних меншинох як мостох регионального сотрудничтва»

Слободан Узелац, бувши подпредседатель Влади, преподавал «Процес врацаня у контексту регионального сотрудничтва, обновяня и розвитку»

Мирко Маркович: «Образованє и язык у функції очуваня меншинских идентитетох и сотрудничтва зот матичними жемами».

Милан Иванович бешедовал о «Умрежованю, секторовим сотрудничтву и едукації/ предпоставком за успишне хаснованє средствох за загранични ЕУ проекти.

Любомир Микич упознал присутних о «Цивилним дружтву и регионалним сотрудничтве».

Звонко Костелник проф.

ПОСЛЕ ВЕЛІХ РОЗГВАРКОХ И ПОРАДОХ, КОНЕЧНО БУДЗЕ ПОДПИСАНЕ СПОРОЗУМЕНЄ О СОТРУДНІЦТВЕ РУСНАЦОХ У ГОРВАТСКЕЙ И СЕРБІЇ

- порадженє 11. октобра 2012. року у Руским Керестуре, на сходзе представителюх Координації рускей национальной меншини Републики Горватскей и Национального совиту Руснацох у Сербиї.

У делегации зот Горватскей на сходзе були председатель Координації рускей национальной меншини РГ Яким Ерделі, член Совиту за национални меншини РГ Звонко Костелник, член Ради рускей национальной меншини Вуковарско-сримскей жупанії Борис Бучко и Маріяна Джуджар, секретарка Координації, а домашні були председатель Национального совиту Руснацох Славко Рац, председатель вивершеного органу Национального совиту Йовген Мудри и член Национального совиту Михайло Зазуляк.

Як поведзене, и по тераз ше бешедовало и радзело о сотрудничтве, але терашня порада була конкретна, т.е. бешедовало ше о подписованю спорозуменя о сотрудничтве на польох обра-

зованя, культури и информованя. Цо ше дотика образованя, представителе Координації рускей национальной меншини РГ бешедовали о учебнікох по руски за предшколски возраст, за 1. и 2. класу ОШ и други, котрих по тераз, нажаль, не маме, але понеже то наша держава дошлебодзує, мож их превжац од Руснацох зот Сербиї и присподобиц их гу наставним програмом у Горватскей, як за порядне, так и за факультативне виучованє руского языка.

Звонко Костелник, проф. член Совиту за национални меншини РГ, гварел же нам Горватска оможливила факультативне виучованє руского языка у штредніх школах кед же за то ест заинтересованих. Гоч ше єден школяр вияшні за то, державни органи то длужни обезпечит.

Представителе НС вецей раз наглашели же ест можлівосц штредньошколского школованя руских дзецох з Горватскей у Гимназии у Руским Керестуре за руски язык, котри би вец школованє могли предлужити на Ка-

тедри за руски язык лебо на даяким другим факултету у Войводини, Сербиї, спрам указаних потребох за кадрами у Горватскей. Таким школяром з Горватскей, Национални совит Руснацох зот Сербиї оможливи безплатне перебуванє у керестурским интернату, а годно ше и стипендовац студентох на Катедри.

Понеже маме студента з Горватскей на Катедри за руски язык у Новим Садзе, Руснаци у Сербиї му поможу же би достал змесценє у студентским доме и други потребни ствари як цо то жетон за мензу и др. Попри професорох руского языка, маме потреби и за школованими кадрами у информованю, так же бизме и на Факултет за медийни студиї у Новим Садзе могли дакого послац, дзе мож виучовац и покладац свой мацерински язык.

Цо ше дотика спорозуменя, мези иншим, у нїм будзе стац и точка о ускладзованю терминов отримованя найзначнейших культурних манифестацийох Русна-

цох у Горватскей и Войводини, же би культурноуметніцки дружтва з обидвох жемох могли участвовац на тих манифестацийох и фестивалох. До сотрудничтва тиж так уходза и черанки театралних представох, а бешедовало ше и о идеї за творенє єдного регионального фестивалу Руснацох на тих просторох як проекта преїграничного сотрудничтва, за цо буду випитани можлівосци.

Тиж так ше бешедовало и замодлело о можлівосци представяня нашей роботи на РТВ Войводини. Председатель Координації рускей национальной меншини Яким Ерделі бешедовал о снованю мултимедияльного центру Руснацох у нас, у Горватскей, та би то була можлівосц за творенє заедніцких медийних проектох, односно черанки информацийох.

Шицко тото о чим було бешеди будзе унесене до спорозуменя, а тиж так, понеже конец рока, обидва боки годни то унесц до своїх планох роботи за 2013. **Маріяна Джуджар**

ШВЕТО ХРИСТА ЦАРЯ ПРЕСЛАВЕНЕ У ОСИЄКУ

У Осиеку, в неділю 28. октября, у церкви Христа Царя, преславени кирбай. Швечну службу Богу служел о. Иван Барщевский, владически викар славонско - сримского викариату, а сослуживали ище шейсцме паноцове медзи котрима були: домашні парох О. Любомир Стурко, котри читал и Євангелию, о. Яким Дудаш, о. Никола Ступяк, декан славонски котри и наказовал, та госци, римокатолицки паноцове, медзи котрима були о. Мато Гашпарович, парох парохії св. Кирила и Метода зоз Осиеку, патер Ивица Муса, директор класичней исусовацкей гимназії у Осиеку, фра Золтан Дукаи, предстойнік манастиру св. Крижа, тиж

о. Иван Барщевски (у штрэдку) котри предводзел Службу Богу на кирбаю у Осиеку

зоз Осиеку. Апостол читал богослов Роман Ступяк, а шпивали шестри Василиянки у рамикох чийого манастира ше находзи церква Христа Царя. Полна, невелька церквочка, на швето Христа Царя одгуковала з прекрасним церковним шпиваньом дзекуючи вельочисленим шетром Василиянком, а як о. Ступяк у своєї казані о Христови Царови потолковал, Исус пришол царовац у людзох и по людзох, а не над людзми. У тим його велькосц, бо пришол царовац з любову гу шицким людзом, а як гварел декан славонски - любов твори чуда. Най так будзе.

Агнетка Балатинац

У ПЕТРОВЦОХ ПРЕСЛАВЕНИ ДЗЕНЬ ОТЕЧЕСТВЕНЕЙ ПОДЗЕКОВНОСЦИ

Вирніки найстаршей и сучасно найчисленшей западносримскей грекокатолицкей парохії, у Петровцох, 05.08.2012. преславели дзень Отчественой подзековносци зоз торжествену Службу Богу у парохияльней церкви Покрова пресвятей Богородици. Службу служел мр сц. Владимир Седлак, петровски парох, а од госцох були присутни: заменік началніка Општини Стари Янковци пан Мийо Шайтош, члени УХДДР-а зоз Петровцох, госци зоз Загребу и вельке число наших вирних.

„Молитва за державу у котрей жиєме, за тих котри зоз ню у мєно народа управяю, за войско котре ю брані и чува, часци шицких служеных християнского востоку, та так и нас грекокатолицкох. Тота традиция стара кельо и християнство“, гуторел наказуюци о. Седлак. Сам Исус гварел: „Богови Боже, а царови царово“ (Мт 22,21). „Треба визначиц же християне од самого початку почитовали и любели свойо Отчество гоч воно и не було християнске. Зоз велького почитованя гу Отчеству и

настала молитва за прошвицене розума и шерца тих котри у мєно народа Отчество водза, але ніч меней и за тих котри го браня. Порихтаносц дац свой живот же би ше зачувал живот других у небезпеки цага свойо корені у самей Христовей шмерци на хресту. Свидомосц же управяц з державу значи служиц народу, а не власней кишени, дава Христологийни характер улоги тих котри вибрани же би служели, а не же би ше им служело. То слова котри не так давно у своєї казані визначел и сам папа Венедикт XVI и зоз похвалними словами хвалел и дал за приклад нашу литургийну традицию у хторей ше у каждой Служби Божей штири раз вигваря молитва за предрержащих властих наших и все воинство“, визначел о. Седлак у своєї казані. У таким духу преслави зашпиване на концу Служби многолітствие тим хтори нашу державу водза и тим хтори ю чуваю, а потим преслава пренешена до обисцох парохияных и до двора здруженя УХДДР у Петровцох.

Владимир Седлак

ПЕТРОВЦИ, ШВЕТО ПРЕОБРАЖЕНИЯ И ШВЕЦЕНЕ ОВОЦИ

У Петровцох, 06.08.2012. на швето Преображения Господнього, по обичаю пошвечени овоц и грозно. И попри велькей суши, у петровских достаточо овоци же би ше зоз ней дало на славу Богу и достоїнствено подзековало на тото швето. Шпивана Служба Божа була на 10 годзин, а по Служби Божей поблагословена овоц

и грозно. У пригодней казані петровски парох мр сц. Владимир Седлак поцагнул паралелу медзи указованьом Христа Исуса апостолом у своім правим шветлу як выполнене Закону и пророкох, котрого ше з тим шветом здогадаме, зоз нашим християнским каждодньовим указованьом як автетичними шведками Исуса Христа у швецє.

Владимир Седлак

НАЩИВА КРИЖЕВСКОГО ВЛАДИКИ ВИНКОВСКОЙ ГРЕКОКАТОЛІЦКЕЙ ПАРОХІЇ

В недзелю, 23.09.2012. крижевски владика Никола Кекич по перши раз нащивел грекокатолицку парохиялну заедніцу у Винковцох. У каплічки Воздзвигнуца чесного Креста Господнього тей недзелі служена Архиерейска Служба Божа зоз початком на 11 годзин. Зоз владиком на Служби сослужовали: декан сримски и парох миклошевски о. Яким Симунович, парох вуковарски и раевоселски о. Владимир Магоч, парох петровски

Винковски парох о. Владимир Мудри дзекуе владикови на нащиви

мр сц. Владимир Седлак и домашні парох винковски о. Владимир Мудри. Шпиване на Служби Божей водзела фамелия о. Мудрого. Владика ше у своей казані по руски огляднул на 400 роки грекокатолицтва на подручїях Горватскей, а тиж так дал поtrimовку винковским грекокатоликом же би свой обряд чували и активно жили своєю християнство, чуваюци сучасно свой язык и свою культуру.

Владимир Седлак

ПОБЛАГОСЛОВЕНИ И ПОШВЕЦЕНИ ОБНОВЕНИ КРИЖ НА УХОДУ ДО ПЕТРОВЦОХ

Н а швето Воздзвигнуца чесного Креста, 14.09.2012. на 17 годзин пополадню, на уходу до Петровцох, на вуковарскей драги, при Матовим полю у присуству красного числа парохиянох благословени и пошвещени обновени криж у своім жридловим випатрунку. У тим ювиларним 175. року од снованя петровскей парохіи уж було слова о обновеному Корпашовому (Нотовому) крижу при леше, а тераз обновени и Матов (Папов) криж у Вуковарскей улїци. Обнову крижа у догварки зоз петровским парохом мр сц. Владимиром Седлаком подпомогла фамелия Маринка Папа (Матового), а роботу

на його обновяню поробели пан Янко Гаца, котри пошорел одвалени часци и Здружене женох зоз Петровцох на чолє зоз пані Каю Бойкову и пані Лілю Еделинскову. Жени криж орипали од старей фарби и ознова го офарбелі, а планую посадзиц два чемпреси и дакус квеца. По законченим обряду, перши сушедово, фамелия Кисиль, у своім прекрасним дворе погосцели шицких присутних (а було нас преїг штраец). Шицким хтори участвовали у обновяню, хтори госцину подаровали и зоз своім присуством на молитви участвовали, най Господ подарує велі и благословени роки! **Владимир Седлак**

ПАРОХИЯЛНИ ПРОЕКТ ЗА МИСИЙНУ НЕДЗЕЛЮ

Петровци, 21.10.2012.

Нависцованє Радостней Вистки – Євангелиї, то мисия Церкви, котра ше од часу перших поволаних ученїкох по нешка, у рижних историйних подїях и культуралних обставинох, народох и цивилизацийох, вше од перших поволаних ученїкох по нешка, кончала у трох напрамох: нависцованю и шведоченю (маририя), богослуженю (литургия) и служеню тим цо у потреби (диакония).

На Мисийну недзелю наглашує ше праве тотя диаконална служба солидарносци. Кажда месна Церква (владичество, або ширше) у Католицким заедніцтву поволана же би ше на свой способ и зоз свою можлівосцу того дня уключела до помаганя других Церквох, як то уж у чаше перших апостолох робене. И сами зме шведкове же нам ше вецей раз „зоз вонка“ помагало у наших дзепоедних парохиялних проєктох, а тотя недзеля праве

подїя же бизме и сами дали свою часц помощи, спрам власних можлівосцох же би ше и другим могло помочи. На предклад петровскей стредней вироначней групи (5. – 8. класа) направели зме парохиялни проєкт: „Дакому то лєм шмеце, а дакому можебуц и хлеб“. З другима словами, окрем недзельового дзвончка котри ше посила за мисії, зазберовали зме и ПЕТ амбалажу. До проєкту ше уключели и други парохияне, та назберане коло дваец пейц полни мехи фляшох. На тот способ фляши котри не лєм шмеце, але маю и свою одредзену вредносц, а и коло того же ше за нїх достава пенєж часто лежа по дильовох, дакому можу принесц хлеб на стол, бо спрам информацийох у Мозамбику цена єдного хлеба коло 0,60 куни, а заш лєм велі умераю од гладу, бо ані тельо за поєсц не маю.

Владимир Седлак

РОЗДУМИ ПРО ВІРУ

Цей рік для всіх членів Католицької Церкви стане особливим часом і чудовою нагодою присвятити увагу своїй вірі. Святіший Отець Венедикт XVI оголосив, що Рік віри триватиме від 11 жовтня цього року до 24 листопада 2013. Отож і ми, греко-католики в Хорватії, роздумуватимемо над тим, що таке віра, у що ми віримо, чи справді віримо і яку роль відіграє віра у нашому житті. У цих роздумах про віру часто будемо прислухатись до думок одного з найвпливовіших теологів Католицької Церкви Йосифа Рацінгера (нині папи Венедикта XVI) і черпатимемо цінні думки з його книги «Вступ до християнства», яка є сучасним поясненням, чим є християнство, і живою відповіддю на запитання, сумніви і проблеми у питаннях віри.

останніх кількох століть підлягала різноманітній критиці і висміюванням, а також знецінюванню і спробам осмислити її у світлі вигідному для менталітету споживацтва, релятивізму та лібералізму. Найважчим ударом для віри, все-таки, стала байдужість сучасної людини. Вона не відкидає християнську віру так енергійно, як це робив марксизм, просто питання Бога її не цікавить, не входить у сферу її цінностей.

Щоб перевірити власне ставлення до віри, поставмо собі та людям навколо себе ряд запитань. У що я вірю? У всемогутнього Бога, який мене любить? Чи, може, моєю опорою в житті є гроші, добра робота і рахунок в банку? На кого я надіюся: на Бога чи на зв'язки? Чому я присвячую свій

мої чуття? А якщо все-таки вірю в Бога, якщо Він – моя опора... то як це проявляється в моєму житті? Що я знаю про власну віру? Чи те, що мене навчили дитиною на приготуванні до Першого Святого Причастя? Скільки зусиль я доклав, щоб моя віра зростала?

Рік віри, який має на меті пробудити наше християнське життя може проминути непомітно, пройде повз нас і наші клопоти, не змінюючи нічого. Але людина, дивна істота, яка здатна увесь час перевищувати саму себе, творити, осмислювати своє існування і змінюватися, спроможна на доленосні кроки і на стрибок у сферу духа, який стане ще одним кроком людського розвитку.

Сестри Василіанки

Коли хтось розпочинає розмову про віру, більшості людей постмодерного суспільства стає незатишно та незручно. З часів Просвітництва ця тема ставала все більш інтимною та особистою і її дедалі більше посували у сферу приватного життя. Мова про власну віру часто сприймається як непотрібне нав'язування власних поглядів, смішні залишки нашого минулого, застарілі погляди на світ, які не мають нічого спільного з сучасними реаліями. Християнська віра протягом

час: молитві чи впливовим знайомим, які можуть допомогти при влаштуванні важливих справ? Від чого я б відмовився: від недільної свхаристії чи запрошення на перший канал хорватського телебачення в одній з найпопулярніших телепередач? Що б я обрав: «фантастичні» дошлюбні стосунки та схвалене більшістю «випробування» перед шлюбом чи дошлюбну чистоту? Чи вірю в те, що бачу, розумію, до чого можу торкнутися? Чи у те, що перевищує моє розуміння і

ПРЕСЛАВЕНИ КИРБАЙ У ПЕТРОВЦОХ

В недзелю, 07. октобра у Петровцох у церкви Покрова Пресвятей Богородици преславени 176. кирбай. Архиерейну Службу Богу служел преосвячени Никола Кекич, владика крижевски. Зоз нїм сослужували дзевецме паноцове з Крижевского владичества, з Апостолского егзархату з Войводини и Осецко-дяковского надвладичества: о.

Св. Филипа и Якова у Вуковаре, домашні бул мр сц. Владимир Седлак, парох петровски, а накнадно ше гу обходу приключел и о. Мато Шполяр, парох зоз Старих Янковцох. На Служби Божей були присутни и чесни шестри Василиянки и шестри Служебниці Непорочней Діви Марії.

Ведно зоз кирбайску преславу тиж так означена и 400.

Крижевски владика преосвячени Никола Кекич

Йоаким Симунович, декан сримски та парох миклошевски и берачки, дакедишні петровски парох о. Йоаким Дудаш з Осиеку, о. Степан Марославац, паноец на служби у Дякове, о. Владимир Магоч, парох вуковарски и раевоселски, мр сц. Дарко Рац, парох бачински, о. Владимир Еделински Миколка, парох беркасовски, фра Роберт Чибарич, капелан зоз

рочніца грекокатолицкей присутносци на горватских просторох и заварта 175. ювлейна рочніца од снованя грекокатолицкей парохії у Петровцох.

У казані владика Кекич дотхнул ше вецей темох. Перше бешедовал о историйним наставаню грекокатоликох, о церковних унийох наших предкох и почечкосцох хтори провадзели грекокатоликох

Священіки пред рушаньом процесії

Часц вирнікох на кирбайскей Служби Божей

през историю. Потим ше здогаднул и “Року вири” (хтори почал 11. октобра 2012. а будзе тирвац по 24. новембер 2013. року). Владика наглашел же бизме праве през тот “Рок вири” ягод вирни требали одкривац красоту власного византийского обряду у Католицкей церкви и не ганьбиц ше svojого пред другима, бо шицки обряди Католицкей церкви за Рим равноправни. Остатня часц казані була пошвечена Ма-

У Петровцох, окрема церкви Мацери Божей пошвечени и два каплички, една у церковней порти, а друга на маринскей драги у хотаре.

Зоз святочним обходом коло церкви, читаньом часцох Євангелиї, пошвечаньом з благословену воду и шпиваньом “На многая літа” закончела и тота кирбайска Служба Божя.

Друга часц кирбайского дня предлужела ше по обисцох, а на радосц наймладших и

Вирніки у святочней процесії коло церкви

цери Божей. Вона була вше самопожертвовна и вше зоз свою присутносцу упуцовала на Исуса. Остала з Исусом аж по криж. Там под крижом преїг апостола Йоана и ми постали ей духовни дзеци. Ми ше ей модлиме, зоз шерца виходза нашо молитви, а вона нас зоз своім покровом чува и пред Христом заступа.

под шатрами коло церкви, хтори того року на своїх столох понукали рижнородни бависка и лакотки.

Не треба забуц ані петровску младеж хтора того року скорей кирбаю и на сам кирбай мала два забави: єдну всоботу вечар, а другу на сам кирбай.

Любица Гаргай

✦ ВУКОВАРСКИ ГРЕКОКАТОЛІКИ СВЯТОЧНО ПРЕСЛАВЕЛИ КИРБАЙ

КРИЖЕВСКИ ВЛАДИКА ПРЕОСВЯЩЕНИ НИКОЛА КЕКИЧ ПО ДРУГИ РАЗ МЕДЗИ ВУКОВАРЧАНЯМИ

Вуковарским вирнікм окремно чувствительну казань на кирбай отримал наш владика Никола Кекич

В недзелю, 28. октобра, у вуковарскей греко-католицкей церкви Христа Царя святочно преславени кирбай зоз архиерейску Службу Божу хтору служел крижевски владика преосвящени Никола Кекич. Владика пред почаком Служби зоз хлебом и рецитациями привитали млади Вуковарчане Матей Бурчак, Еуген Мудри и Лора Дорогхадзи. Окрем домашнього вуковарского пароха оца Владимира Магоча кирбайску Службу служели о. Дарко Рац зоз Бачинцох, о. Владимир Седлак зоз Петровцох, декан о. Михайло Режак зоз Шиду и

вуковарско-сримски декан о. Яким Симунович зоз Миклошевцох.

У казані владика Кекич напомним же на тото вельке християнске швето Христа Царя ище два нашо парохії слава як свой кирбай (Осиек и Стеневец – часц Загребу) але же його вибор Вуковару по други раз у трох рокох на єден способ оддаване особен чесци жертви хтору Вуковар поднесол у войни. Тоту жертву би шицки жителе нашого отечества требвали почитовац. Фамелия фундамент каждого дружтва, а смисел вихованя младих у християнскей фамелиї пер-

Цепли привит владикови од наймладших вирнікох

шенствено обачливи у обрацаню од материялних гу духовним вредносцом и служеню Царству небесному за котре ше закладал Исус син Божий. Сам Исус оптужени за месийство и намиру загрохованя римского царства пред Пилатом шведочи же вон наисце цар, але Царства небесного хторе не ма вязи зоз царством жемским бо у нїм нет войски ані поданікох. Служне тому царству започина з нашим кресценьом, а розвива ше и тирва з почи-

тованьом його найзначнейших законох, а то любов, єднакосц и мир. Место фамелиї у служеню Царству небесному непрецнливе бо ше у фамелиї перше уча молитва, одходзене до церкви и унапхамює ше живот по драгох хтори нам указал наш Христ Цар.

На концу Служби место святочного обходу церкви зоз процесию, владика мировал присутних вирнікох.

Вера Павлович

У обновеней церкви Христа Царя у Вуковаре

УЧАСЦ НА ФЕСТИВАЛУ ДОХОВНИХ ПИСЊОХ „HOSANAFEST“

Петровски омладински вокални состав „Христове ято“ того року по други раз учествовал на фестивалу сучасней духовней музики „HosanaFest“ хтори ше уж седми рок отримуе у Суботици. Тот фестивал окрем афирмованя младих музичних талантох ма и свой хуманитарни характер. Шицки прилоги од донаторох и од уходніцох (а предало их ше коло 2300) збраю ше за дотримоване терапийного центра за одвиковане од овисносцох „Hosana“. Програма за учашніцох окрем наступа, облапя и наживу терапийного центра, та упознаване зоз його програму и роботу. Молитвено-духовна нїтка тиж так присутна у програми. Духовни импулс и Служба Божа составна часц двоньовного учествованя на фестивалу.

Петровски вокални состав того року наступал зоз писню „Кридли любви“. Текст написала Анита Надь, мелодију Анита Надь и Виктор Кеслер, а обробок писні направел

ВИС «Христове ято» зоз Петровцох

Студио Кеслер. Писня вошла до узшого вибору, до перших 15, и зоз тим здобула право на учасц на фестивалу, а тиж так и висц на ЦД-у, та була пуцана на локалних и регионалних радијох и телевизийох.

На фестивалу побиду однесол ВИС „Matheus“ зоз Бизовцу, а Петровчане освоели седме место. Ягод окремне

припознане за прешлорочне друге место, Петровчаньом припадла чesц организацији и анимацији цалополоадньовей програми у центру „Hosana“ дзе за коло 100 учашніцох ведно зоз своїм парохом мр сц. Владимиром Седлаком, порихтали змисти вязани за тогорочни мото „у слабосцох сом наисце моцни“ (2Кор 12,10).

Треба надпомнуц же за ВИС „Христове ято“ велька чesц була учествовац на тим фестивалу, бо медзи учашніцками и таки цо уж вецей як дзешец роки шпиваю, компоую, наступаю, а освоене седме место шведочи о солидном потенциялу хтори у себе тот млади вокални состав ноши.

Владимир Седлак

ПРЕСЛАВА 80 РОЧЊИЦИ ПЕТРОВСКОГО ОГЊОГАСНОГО ДРУЖТВА

Внедзелю, 30.09. 2012. петровске Добродзечне огньогасне дружтво преславело свою 80рочнїцу. Тиж так зазначена и 100-рочнїца од кеди до валалу привезени перши огньогасни коч. Скорей преслави обновена предня фасада на будинку дружтва, офарбени облаки и дзвери, а опрез дружтва поставени перши огньогасни коч, на месце праве за нього пошореним.

На сам дзень преслави, од 9,00 годзин почали приходзиц госци. На преслави були присутни: жупанийски заповидник огньогасней заеднїци Вуковарско-сримскей жупаниї пан Антун Єлич, члени огньогасних дружтвох зоз Вуковару, Старих Янковцох,

Петровске Огньогасне дружтво

Богдановцох, Свинярвцох, заменїки началнїкох Општини Богдановци – пан Ярослав Медеши и пан Андрия Ягрич и велї други. Три ферталї на дзешец, домашнї и госци рушели ше на Службу Божу до

петровскей церкви. У драже грала вуковарска плех музика котра дефилеу дала наисце торжествени тон. По Служби Божей, поблагословена нова застава Дружтва, а кум того чину бул Мес-

ни Одбор Петровци котрого представял председатель МО пан Томислав Рац. На теметове, при памятнику погинутиим цивилем и бранїтельом у Отечественей войны, положени венец и запалена швичка.

Потим ушлїдзела святачна схадзка у сали КУД „Йоаким Гарди“, на хторей додзелени два ордени: еден панови Михайлови Гардийовому, а други панови Петрови Кишови. Тиж так подзелени и коло 30 припознаня найзаслужнейшим членом и сотруднїком. На годзину, у сали „Соколана“, бул святачни полудзенок за госцох и за домашнїх.

Владимир Седлак

ГЕРЧОК И КРАТКОВИДНА КЕРТИЦА

Збуло ше то давно на єдним срим-ским полю. Узрети класки жита згинали ше аж по саму жем. Тлуст-ти герчок окусовал полни класки и хпал их до своїх мешкох. Бул родни рок и герчок до своєї дзири нацагал шумну громаду класкох. Обезпечел ше за цалу жиму! По оконченой жатви на полю остали снопи покошеного жита у тків. марадиких, а незаситни герчок и теди, вноци, упарто сцаговал селянски урожай до своєї дзири. Нігда му не було досц!

Даяк у исти час ище єдна животиња була барз активна на сцєрнянки: кертица праве вибила виход зоз своєї дзири и то, цалком случайно, недалеко од герчковой дзири! Герчок барз гласно

протестовал!

– Яка то шмелосц и яке то справованє присц дакому завадзац опрез його дому? – викриковал герчок на кертицу.

– Пребач, модлім це, и не гнівай ше на мене, знаш же я небарз довидзуєм! – гварела кертица.

– Не знам я чи ти довидзуєш або не, але знам же ми ти барз завадзаш! – кричал и надалей герчок, аж ше цали задихал. Цалу бешеду прислуховала лішка, котрей праве пред тим вимкнул заяц. Прето ше барз зрадовала кед збачела тлустого герчка. Герчок и надалей викриковал на кертицу и пришицким тим бул барз неосторожни, та го лішка без почежкосци хвацела за кожушок и рапла з ним до жеми. Герчок

у чуду запомагал за помоц, але даремно, бо ше сплашена кертица такой зацагла до своєї дзири и притаєла ше.

– Кед би на швецє не було таких по-жертвних жвирах як цо то я, хто би ше вєц спрочивел таким польским чкод-лівцом як цо то, наприклад, герчок? – хвалєла ше и источасно оправдовала своєю (не)діло лішка, а потим одцагла свою жертву у напрямє своєї дзири.

Кед спадла ноц ошмелєла ше кратко-видна кертица викукнуц зоз своєї дзири и потим мудро заключєла же на сцєр-нянки конєчно запановали шлєбода и мир!

ПОУКА: Покля дакому не змеркне, дру-гому не швитне!

Ганча Папандриш Гаргаї

ШИВА ЯЩУРКА И ЁЙ (НЕ)ЗАГОЄНИ ХВОСТ

Збуло ше то на єдней валалскей пажици. Ярня травичка и ніжни квитки справєли мєжки килим-тепих. Коза-мац на перши завод вивєдла своєю кощата на пажицу. Кощата дакус пасли, а з векшей часци руцали багинди, теркали ше и оганяли коло розквитнутей габжини, а мац-коза осторожно их чувала. Недалєко од розбавених кощатах на каменю ше слунковала єдна шива ящурка. Вше кед би ше кощата у бависку прибіжєли гу ящурки, вона би ше зоз осторожносци поцаговала до гушави. Замерковала то мац-коза та гварєла ящурки:

– Не бой ше, шива, бо ци мойо дзеци ніч не зрєбля на жаль!

– Верим ци, козо, але мене милши мой праве загоєни хвост як бависко твоїх дзецох! – одповєдла ящурка.

У напрямє кощатах през пажицу доходзєло стадо овцох, котрє заганяли пастирски пси. Кед чула брєханє псох мац-коза швидко одбєгла гу кощатам и у страху за їх безпєчносц заведла их споза заквитнутей габжини. Шицко тото видзєла ящурка, кус ше зачудовала и зоз тима словами ше обрацєла гу кози:

– Буц без бриги, козо, твоїм кощатам ше ніч не случи, прето же пси лєм прєходза през тоту нашу пажицу.

– Можебуц шицко праве так як гвариш, але заш лєм слово о моїх дзецох и їх скори, а кед таке дацо у питаню вєц не сцєм ризиковац! – одповєдла забригована коза-мац.

ПОУКА: Кого шверби тот ше и шкрабе.

Ганча Папандриш Гаргаї

ПОЧИНА ЄШЕНЬ

почина єшень
хтора по шорє
кому як
сторочна грушка
нараховала
и тельо єшенї
а яблоня
лєдво пейц

почина єшень
кус и захладло
поготов
ноци хладни
и забули на
прєшли горучави

почина єшень
а з ню и
чаривни фарби природи
на палєтох
у витрових габох
розвєшєлюю швєт
з некаждодньовим фарбєньом
бавяци ше мирно
у озерох сєнтимєнтализму
порядней часци рока

почина єшень

Любица Гаргаї

РОЗХОД

високо
високо на нєбє
лєтаю ластовички
шлєбодно
зволую ше
и пририхтую
на далєку драгу
до цєплих крайох
же би обстали
же би прєжили

глібоко
глібоко у души
чувствуєм жалосц
бо ти одходзиш
ти хтора ши ми
як мац
як шєстра
як друга я

як прєжиєм тоту жиму
и хвильки
хтори прєдо мну
а у хторих
тебе не будзє

верим
отрима мє
твою обєцанє
и мойо сцєрпенє
вращиш ше єдного дня
як и ластовички

Любица Гаргаї

✿ У РИЄКИ ПО 8. РАЗ ОТРИМАНА КУЛТУРНА МАНИФЕСТАЦІЯ

ДНІ ОПЕРИ И ОПЕРНИХ АРИЙОХ

Пред авзлогом на Риєцким корзу

Од 8. по 9. септембер КУД Русинох и Українцох Приморско–горанскей жупанії „Рушняк” по 8. раз організувал уж традиційну културну манифестацію под назву „Дні опери и оперних арийох” у просторе риєцкей културней институції „Филодраматика” на риєцким корзу, точнейше у святочней сали того центра. Саме збуванє добре рекламоване и наявене риєцкей явности на рижни способи, од виложеной бабки у народним облечиве у авзлогу

Константин Ковган
древоділець зоз України

риєцкей городской управи, преїг реклами на радио и у новинох. Сама програма достала вельки публицитет и заувагу. На отверану манифестації зявел ше амбасадор України у РГ, його екселенция Олександр Левченко зоз фамелию, амбасадор Горватскей у Україні, як и представителе национальних меншинох. Другого дня медзи госцями зявела ше делегация од 8 културних діячох зоз Словацкей, медзи хторима бул представитель Українського музею у Свидніку, проф. др сц. Мирослав Сополіг и делегция зоз Жилини на чолє зоз Каролом Херияном. Константин Ковхан зоз Ужгороду у Україні пририхтал и малу виставу своїх уметніцких дереворезбарских творох хтори тиж так прицагли вельку повагу публики.

У самей оперней програмі Рєчаньом ше предстацвел оперни ансамбл „Тарас Шевченко” зоз Братислави у Словацкей, на чолє зоз оперним шпивачпм Васильом Грицаком, а тиж ше представела и музична школа „Иван Матетич Роньгов” з Риєки опрез хторей наступела проф. кла-

виру мр сц. Оксана Звонек и проф. Контрабасу Мауро Шестан. Музичну академию у Загребє представела шпивачка Лорена Крстич, а виривки зоз поезії Тараса Шевченка з тей нагоди одрецитовала Олга Грицакова Шерегий зоз Братислави. На тот способ ше витворела єдна

Сопранисткиня Лорена
Крстич зоз Загребу

Оксана Звонек проф. за
клавиром зоз Риєки

кола Шубич Зрински” и други українски оперни арії (Наденко, Зеремба, Гнатешин и др.) як и арії других шветових авторох, а закончююца ария Росиния виволала вельки аплауз и дзвигла патрачох на ноги, цо допринесло краси и велічностси збуваня.

Амбасадор України у РГ Олександр Левченко зоз
спругу и дзивку

цикавосц настпа całej фамелії Шерегийових од родичох преїг дзивки и жеца по унуки Окасну. У програмі виведзени виривки оперох „Катарина” „Русалка” и „Ни-

Збуванє провадзела РТВ Горватскей, емисия мултинационального магазину „Призма” хтора обявела длушки прилог.

Владимир Провчи

КУД РУСНАЦОХ ОСИЕК ПЕРШИ РАЗ НА «ГУЖВАРИЯДИ»

КУД Руснацох Осиек

Хлопска група КУД Руснацох Осиек

На поволанку тайомниці Општини Ердут, КУД Руснацох Осиек вжал учасц на манифестацији котра ше у рамикох Сайму старих обичајох и ремеслох отримала 6. и 7. октобра у Далю.

Саям задумани пре розвој руралног туризма и змощноване положеня Општини Ердут на туристичней карти континент-

талног туризма. Промовуе традицију, культуру, гастрономију, ремесла, як и обичај того подручя. Числени роботни котри отримани першого дня Сайму прицагли шицких котри зацкавени же би научели дацо нове, а старе, як цо то нпр. правене рижних стварох зоз слами котри презентовала ОШ зоз Таванкуту, а котри иншак

Прием при началнікови Општини Ердут

Роботня о правеню «славонскеј гужвари»

Викладаче на Сайму

познати по правеню прекрасних поглядніцох зоз слами.

Були ту и числени викладаче зоз своіма продуктами. Могло ше коштувац специјалитети од рибох котри пред очми наши-вительох пририхтовали домашні риболовни здруженя, та печена прашецина котра ше тиж пекла на рожньох у самим дворе дружтвеног дому.

Други дзень Сайму предвидзени за змагане у правеню «славонскеј гужвари» лебо як би ми Руснаци поведли – колачо на квасу. У пополадньових годзинох през сам Даль прешол дефиле културних дружтвох котри наступели на вечершеј манифестацији.

У рамикох манифестацији отримани и прием представніцох дружтвох и политичних представительох народох котри вжали учасц на манифестацији при началнікови Општини Ердут. Кажде з присутних упознал гевтих других о својей националней меншини лебо /и

Дружтву, а як висланік КУД Руснацох Осиек и Представителька руснацох ОБЖ була Агнетка Балатинац.

КУД Руснацох Осиек наступел зоз трома писнями – „Руски сукні“, „Америцки мен“ и „Дай нам Боже добри час“. Паграче, не звикнути на наш мелос, з полну увагу провадзели наступ Дружтва. Понеже манифестација медзинародног характера, дзе ше зявели дружтва з подручя бувшеј Югославији, мало ше нагоду видзиц рижни звичаї, углавним сербского народу, а як госци зявело ше и дружтво з острова Хвар зоз локалними звичајами, та з мајарским танцами дружтво зоз Баймоку. КУД Руснацох Осиек перши раз наступело на тей манифестацији, а у рамикох медзинационалних розмєнованьох искусствийох, вше науча дацо нове цо би було хасновите и за роботу руских здруженьох.

Агнетка Балатинац

ОТРИМАНИ 5. ВУКОВАРСКИ ЕТНО САЈАМ

Члени мишаного хору КУД «Осиф Костелник» зоз Вуковару

У Вуковаре, 13. и 14. октобра, у организацији Граду Вуковару отримани 5. Вуковарски етно саям з богату културно-уметничку програму. Вуковарски етно саям постава красна традиција у граду на Дунаю. То видно и по числу людзох хтори зацикавени за викладане и предаванe својих продуктох. Того року на сайму були 72 викладателе, а представели ше з рижними традицијними и уметничкимa ремеселами, з ручнимa роботама, антиквитетамa, едзеном и пицом. Тогорочни Вуковарски етно саям святочно отворел министр польопривреди Тихомир Яковина, а городоначалник Желько Сабо шиким пожадал приеме дружене. Попри рижних културно-уметничких друштвох перши дзень у вечерших годзинох наступел Крунослав Кичо Слабинац, а други вечер состав «Славонске Лоле».

У пополадновим термину, на 14.30 годзин на етно сайму, под вельким шатором на Плоци Републики Горватскеј, наступело и КУД «Осиф Костелник» з Вуковару. Їх програма тирвала коло godzину и пол. Зоз таким богатим

Миклошевска дзезинска фолклорна секција на Етно-сайму у Вуковаре

репертоаром може ше похваліц барз мале число аматерских друштвох. Вони одшпивали дванац писні, од чого едну соло одшпивала Марія Русин, а два шпиванки виведол дует Марія Русин и Едина Бурчак. Други дзевец одшпивал мишани хор. Шпиване ше одвивало под диригентску палічку Агнети Тимко и корепетитора Звонка Едлинского. Одтанцовани осем танци у трох групох, хлапцовскеј, дзивоцкеј и ветеране. Шицки танци у хореографіи проф. Звонка Костелника. Програму з теј нагоди водзели Николаина Дудаш и Мина Динич.

Любица Гаргај

Танечніки КУД «Осиф Костелник» зоз Вуковару

У Вуковаре на централней городской плоци 13. и 14. октобра отримана 5. викладательно-предавательна програма под назву „ЕТНО САЈАМ“, хтору отворел городоначалник Желько Сабо.

През два дні коло 70 викладачох зоз Вуковарско-сримскеј и Осецко-бараньскеј жупаниј викладали рижнородни продукти традицијних и уметничких ремеслох, антиквитетох, ручних роботох, а були виложени и рижни едла и напитки.

Вуковарске друштво „Осиф Костелник“ виведло осем танци и даскельо руски народни и забавни шпиванки, хтори шпивали мишани хор, дует и соло шпивачка Марія Русин под фаховим руковоdzeњом Агнети Тимко. Организатор Сайму бул Град Вуковар.

Ксения Лікар

✱ ОТРИМАНИ 47. ВИНКОВСКИ ЕШЕНІ

У КОЛУ И КОЛО НЬОГО

Под високим покровительством председателя Републики Горватскей проф. др сц. Иви Йосиповича, од 7. до 16. септембра 2012. року, отримани 47. Винковски ешені.

Тема того-

культурно—традиційна манифестация на подручю городу Винковцох и Вуковарско—сримскей жупаниї, а ма за цель указац народни обичаї и традиційну культуру того краю и цалей держави. Того

Даниел Вашаш зоз Петровцох – студент Катедри за руски язык (у штредку)

рочних 47. «Винковских ешеньох» описуе на найкращи способ «зражене» валала и вароша.

Коло ше танцовало лем пред замком и коло замка, а нїяк у святочних салох у котрих ше найчастейше грало лем валцер.

Винковски ешені то централна

року »Винковски ешені« отримани под високим покровительством председателя Републики Горватскей проф. др сц. Иви Йосиповича.

Винковски ешені почали 07. септембра зоз манифестацию «Фолклорни вечари» на котрих ше представели понад шейдзешат фолклорни ансамбли зоз Вуковарско—срим-

скей жупаниї.

Фолклорни вечари котри ше вше отримую скорей Святочного отвераня Винковских ешеньох уведзени до рамикох манифестаций 1972. року, на котрих наступали фолклорни ансамбли лем зоз Општини Винковци, же би з роками преросли до жупанийскей смотри змагательного характеру. Же би Ешені були цикави уведзене и участвоване ансамблех националних меншинох, и окреме програм за дзеци «Дзецински винковски ешені» на корих у дефилею участвовало понад шейдзешат

культурно-уметніцки дружтва и котри наступели и на сцени Винковских ешеньох. Петровчане уж традиційно на каждих ешеньох на котрих презентую жридлово танци и народне обличиво Руснацох того краю. Наступ бул барз уда-

ни,

цо потвердзела и фахова комиссия фолклорних вечарох, а публика була одушевена и не жаловала руки же би заклапкала вредним аматером

Винковски ешені постали оригиналне жридло жридловей музики и култури котру можеме покласц до шора найрозвитших и найзначнейших смотрох у Републики Горватскей.

Святочни дефиле шицких учашнікох 47. «Винковских ешеньох» и парада свадзбених кочох озберал коло 3500 учашнікох, и понад 80 культурно-уметніцки дружтва, скарбнікох фолклорних традиційох найвекшей державней манифестаций горватско-го жридлового фолклору. Учашніки святочного дефилеу закончили на фодболским стадиону «Цибаляя» на котрим ше шицки учашніки лапели до едного кола и одтанцовали «Славонске коло». Святочносц завераня ешеньох зоз своїм концертом украсел Мирослав Шкоро.

Звонко Костелник, проф.

Петровски дзивчата у руским гадвабним обличиве

Жридлови руски танци

Промоція книжок у виданню Союзу Русиних и Українцех РГ у Винковцех

ВИНКОВЧАНЬОМ ПРОМОВОВАНИ КНІЖКИ НА РУСКИМ ЯЗИКУ

Пондзелок, 22. октобра 2012. року, у організації винковського культурно–уметніцкого дружтва Русиних и Українцех, у Городскей библиотеки и читальні у Винковцех, а у рамикох Мешаца горватскей кніжки, нащивительом промововани и представени штири нашо кніжки. Слово о трох руских авторох Ани Папандриш Гаргаї зоз збирку поезиї „Дунайска рапсодия”, Агнетки Балатинац зоз двома кніжками поезиї „Камень гора” и „Їжик Мижик” и Гавриїлови Такачови, авторови каталогу виданьох „Каталог II Нова думка 100–150”.

Шицких присутних привитала директорка Городскей библиотеки и читальні у Винковцех Емилия Пезер, а вец слово вжал председатель Културного дружтва Русиних и Українцех зоз Винковцех Даниел Перунски хтори бул и модератор збування. Перунски наглашел особну намиру и намиру членох свойого Дружтва же би през таку файту сотрудничтва зоз културну институцию у месце у котрим жию и робя промововали власну культуру и богатство духовней скарбніци Винковцех, понеже поетеса Ана Гаргаї Винковчанка.

О „Дунайскей рапсодии” Ани Папандриш Гаргаї, друкованей у виданню Союзу Русиних и Українцех РГ (2012), бешедовал Йосип Бичанич хторому ше удало увесц при-

З ліва на право: Вера Павлович, Ганча Папандриш Гаргаї, Йосип Бичанич, Гавриїл Такач и Агнетка Балатинац

сутних до швета родзеной поетеси яка през своїо стихи прегваря о болячих темох мацеринства, любви, войны и иншим. Авторка подзеквала шицким и подзелела своїо здогадованя и упечетки на часи у хторих наставали дзепоедни зоз ей писньох.

О „Камень гори” кніжки поезиї Агнетки Балатинац бешедовал Микола Пап хтори пречитал рецензию Мирона Жи роша зоз кніжки, хтору 2008. року друковал Союз Русиних и Українцех РГ. Авторка вибрала кратшу писню хтору преложела на горватски язык же би була розумлівшя ширшому аудиторіюму.

Обсягну роботу на „Каталог II Нова думка 100–150” автора Гавриїла Такачового представела главна и одвичач-

ельна редакторка шицких виданьох Союзу Русиних и Українцех, Вера Павлович. Намира автора и редактора була символичне визначоване 40. рочніци иснованя Новей думки, часопису Русиних и Українцех зоз тих просторох и самого видавательства. Кніжка вишла зоз друку 2011. року и представля сукус шицкого цо писане о Русиних и Українцех, и цо писали Русини и Українці на своїх языкох цеком остатніх 15 роки од друкованя Каталогу I, истото автора. Гавриїл Такач гварел даскельо слова о историйту писаного слова и розвою видавательней діялносци Русиних и Українцех у РГ.

Першу дзецинску илюстровану збирку поезиї у нас

„Їжик Мижик” Агнетки Балатинац представела редакторка Вера Павлович хтора наглашела почечжосци писаня за дзеци, бо дзецински швет источашне едноставни и вельо погледуе. Остац дзецко треба знац бо każde дзецко вирошне до человека, а каждому човекови ше не удава зачувац чистоту шерца и любов гу шицкому швету яку ма дзецко. Наталия Пап пречитала даскельо писні зоз той збирки по власним вибору.

На концу промоції авторе подписовали прикладніки своїх кніжок. Наздаваме ше же тото наисце красне здобуце пуци корені и предлужи ше у будучносци.

Вера Павлович

✿ САНЯ ПОЛДРУГИ У НАЩИВИ КРАЮ СВОЇХ ПРЕДКОХ

САНЬОВО МИКЛОШЕВСКИ КОРЕНІ

Вона студентка, шпива, компонує, пише тексти за своєю шпиванки, водзи радиоemisию и можебуц зме дацо забули начишліц, але шицко поведзене то прикмети младей, талантованей и успишной дзивки Сані Полдруги зоз Коцура. Ведно зоз членіцами дзивоцкей шпивацкей групи Руского културного центру Нови Сад, Саня наступела 2. септембра на „Вечару рускей писні“ у рамикох 27. Културней манифестації „Миклошевци 2012“. Була то нагода же бизме з ню побешедовали о ей 20рочней успишной шпивацкей драги и о других темох.

– Одросла ши у Коцуре, тераз жиєш у Новим Садзе, але твое корені праве у Миклошевцох.

– Гей, то правда, бо родичи моєй мацери Дюрдіци зоз Миклошевцох. Дідо Дюра Павлович Саболов и баба Ирина народзена Рамач жили у Миклошевцох дзешка 50их рокох 20. століття, а век предали свой маєток и пошли жиц до Вуковару. Моя мац уписала Висшу педагогичну школу у Руским Керестуре дзе упознала мойого оца Юлиана. Нешка роби як учителька у Основней школи у Коцуре. Мам ище два младши шестри.“

– Твоей интересованє за музику почало ище у вчасним дзезинстве. Чи ше здогадуєш же як то випатрало?

– Перши „явни наступ“ мала сом кед ми було пейц роки. Шпивала сом на свадзби у родзини, у Петровцох. Мой дідо Дюра барз любел грац и шпивац та так и мнє научел шпиванку „Преквитай, преквитай“. Шпивала сом, а вон ме провадзел на гармоник.“

– З роками ше тот любов розвивала и непрерывно тирва по нешка. Цо ше далєй случувало?

– Од седмого року почала сом шпивац на дзезинским фестивалу „Червене пупче“ у Руским Керестуре и вецей роки сом була стаємни учашнік. Окрене паметам кед сом як школярка пятей класи на „Пупчецу“ шпивала шпиванку „Жадам“ и достала награду за интерпретацию.“

– По законченю основней школи приходзиш на школованє до Нового Саду. То бул значни крочай у твоім музичним розвою.

– Уписала сом Штредню медицинску школу и у другей класи почала

Саня (перша з правого боку) зоз пайташками

приходзиц до Руского културного центру на танечни проби. Ту ме обачел композитор Мирослав Пап и предложел же бим шпивала у женскей шпивацкей групі. То бул початок, а и нешка после дзешец рокох сом ей член. Мило ми же ме ту крашне прилапели, мали зме красни дожице, наступи и остали ми приємни памятки на тоті часи.“

– Попри музики предлужела ши и школованє?

– Уписала сом Факултет технічних наукох у Новим Садзе, напрям менеджмент у медийох. Тераз сом абсолвент и наздавам ше же неолдуга закончим и достанем роботу.“

– Од 2005. року хонорарно робиш у рускей редакції Радио Нового Саду. Прецо ши прилапела тоту роботу?

– Ведно зоз колегіну Саню Колесар уж седем роки водзим емисию за младих „Останьце нашмеяни“ котра ше емитує каждого штвартку. Любим ше упознавац зоз младима и талантованима Руснацами и преширйовац информаций о їх успихох. Думам же то прави способ же би наше млади людзе, котри нас слушаю, мали приклад и пожадали ше упатриц на тоті особи и же би у своїм живоце посцигли добри резултати.“

– Як пришло до сотрудинства зоз Мирославом Папом?

– Нашо сотрудинство тирва уж дзешец роки и, дзекуючи Мирославови, по

тераз зме значно збогачели число руских народних и забавних шпиванкох. Вон ми помага записац мойо мелодії, а кед ше ми у глави зяви и текст, век ше случує же сом дараз комплетни автор. Тиж так, шпивала сом и вецей його композиції хтори були наградзени на наших фестивалох. Я почала компоновац забавни мелодії 2003. року, котри, най будзем щира, баржей любим шпивац як народни шпиванки.“

– Уж роками доставаш перши места на фестивалох „Ружова заградка“ и „Червена ружа“. Чи нам можеш повесц же кельо ши награди по тераз освоєла?

– Верце ми же не знам, мушела бим роздумац, але попри припознаня, хтори додзелує фахови жири, ище вецей ме радус кед чуєм же ше тоті шпиванки дзечне шпиваю на змаганю за найкрасши дзивоцки глас на „Ружи“ и индзей.“

– Член ши одбору за младеж и спорт Национального совиту Руснацох. Яке твое порученє рускей младежи?

– Я ше особне барз цешим ше сом Рускиня и так ше будзем намагац ховац и свойо дзеци. Мала сом нагоду путовац по восточних державох и на своїм мацеринским язiku могла сом вшадзи комуниковац: у Польскей, Ческей, Словацкей, України... Кед ше наше предки селели на тоті простори не знали читац и писац, але ше им поспишело зачувац виру и язык. У нешкайшим чаше попри интернету, Скайпу и мобителу думам же ище векши можлівосци же би наш язык жил и тирвал покля нас ест. Жалосци ме факт же ше дзепоедни Руснаци ганьбя свойого походзєня и не сцу бешедовац по руски, а тиж так анї свойо дзеци не уча мацеринску бешеду. Тот ши хто ши и з гордосцу треба жиц и ховац свойо дзеци же би знали и не забули хто им були предки.“

Минута за минуту и пришол конец нашей розгварки. Прешвечени зме же Саня не гуторела остатне слово, а ми ей жадаме же би цо скорей достала факултетску диплому и же би цо частейше нащивйовала край своїх предкох, же би ище вельо раз одушевела патрачох зоз своїм шпиваньом, праве так як цо то було на остатней миклошевскей манифестації кед шпивала писню „Сон у моім сну“.

Ксенія Лікар

✿ СТАРИ ФОТОГРАФІЇ

СИЛВО ЕРДЕЛІ И СЕМАНОВО ДЗИВКИ

Народни поета и параст Силвестар Ерделі – "Лесови" (1930 – 1996), зоз Петровцох, бул всестрана особа: писал писні, крашне рисовал, знал грац на бегешу, добре бавел фодбал, але випатра же не бул витирвали. Так за "Б" екипу Петровцох, односно юниорох, одбавел лем два-три змаганя, на єдним змаганю аж бул медзи найуспишнейшима бавячама, а и бегеш грал лем кратши час.

На фотографіі котру обявюєме видзиме Силва у дружтве з Ганчу Дудаш – Семанову, познейше одану Бесермині и Юлку Дудаш – Семанову, познейше одану Павлович. Фотография знята 1952. або 1953. року, автор Силво Кетелеш, а виробел ю вуковарски фотограф Яковлевич. Фотография знята за даяке векше швето, Русадля або Кирбай, понеже Семаново дзивки облечени до нових гадвабних шматох, а и Силво об-

лечени до шветочних шматох. Силвестар Ерделі познейше ше оженел з Анделку Рац – Мишкову з Андрашевцох и мали двоох синох: Якима (1959.), котри як телевизийни зниматель роби на Винковскей телевизії, и Звонимира (1963.), котри по дипломованю на Польопривредним факултету у Новим Садзе, даяки дзешец роки робел як новинар у рускей редакції Телевизиї Нови Сад.

Яким Пушкаш

✿ РУСНАЦИ У ЗАГРЕБЕ

ОФОРМЕНЕ КПД "РУСКИНЯ И РУСНАК"

Члени Організаційного одбору за сноване Культурно-просвітного дружтва "Рускиня и Руснак" у Загребе послали на адреси биваня загребских Руснацох, або на електронски адреси, вкупно 40 комплети материялох (поволанка зоз дньовним шором, статут будучого дружтва и план роботи зоз фінансийним планом) за Сновательну скупштину Дружтва. Надпоминам же волани лем гевти Руснаци котри ше активно служба з мацеринским язиком або зоз писмом. Сновательней схадзки, хтора отримана внедзелю, 21. октобра у ДOME МО "Максими́р" у Загребе, одволали ше дзешецero Руснацох, зоз надпомнуцом же три особи на час явели же ше под час отримованя схадзки буду находзици у иножемстве. Народ гвари же кажди початок чежки, але випатра же за уключоване наших людзох до аматерскей

культурней роботи у Загребе будзе требац надосц часу и сцерпеня, насампредз прето же тота активносц роками була цалком занедзбана. На Сновательней схадзки КПД "Рускиня и Руснак" перше вибрана председателька, дипломована экономистка Олгица Мудрого з Миклошевцох, народзена 1966. року, а потим вона предложела, а Скупштина вибрала, Вивершни одбор од пейцох членох (Олгица Мудри, Яким Пушкаш, Павле Малацко, Любица Тонкович нар. Еделински и Ксения Гнатко нар. Дудаш) и Надпатраци одбор од трох членох.

У рамикох новооформеного Дружтва планує ше порушац работа женскей шпивацкей групи, хлопского оркестру, литературно-видавательней секції, шах секції и подобовей секції. З оглядом же Дружтво з дньом снованя ма обезпечени простор за роботу

на подручу кварта "Максими́р" (!), вец одлучене же работа женскей шпивацкей групи почне на субботу 10. новембра, шах секції на недзелю 11. новембра, а других секційох споза Нового року. Женска шпивацка група планує уж идуцого року наступиц на манифестацийох "Петровски дзвон" и "Миклошевци", а шах секция планує уж того року организовац Поединечне першенство у шаху за припаднікох националних меншинох городу Загребу.

По законченю Сновательней схадзки КМД "Рускиня и Руснак", отримане представляне кнїжки поезии Ганчи Папандриш Гаргаї "Дунайска рапсодия", котру недавно видал Союз Русинох и Українцох Горватскей, з допомогу Совиту за национални меншини

Оленка Гршкович и Олгица Мудри

Горватскей. О кнїжки бешедовали Яким Пушкаш, редактор кнїжки, и Ксения Гнатко нар. Дудаш. Од шейсц-седем пречитаних писньох Руснацом зоз Загребу найбаржей ше попачели три: "Гужлік", "Мамо, чи ти знаш?" и "Вельки петровски дзвон". Надпоминам же остатні два писні вязани за остатню войну на подручу Вуковару и Петровцох.

Яким Пушкаш

„КЕД ГОЛУБИЦА ЛЕЦЕЛА” – РУСКА МАНИФЕСТАЦИЈА МЕДЗИНАРОДНОГО ХАРАКТЕРУ

Под покровительством Совету за национални меншини РГ, а у организацији друштва Руснацох у РГ „Руснак” 22. и 23. септембра 2012. року отримана културна манифестација котра од влонї ноши назву „Кед голубица лецела”. Сопокровителе манифестацији були Општини Богдановци и Стари Янковци, Рада рускей националней меншини городу Вуковару и представител рускей националней меншини Городу Загребу.

У рамикох манифестацији, у трох месцох дзе жию Руснаци, отримани вецей активносци. Манифестација була пошвещена 130. рочници од покладаня фундаменталног каменя за будинок першей рускей школи у Петровцх (1882–2012) и 80. рочници од народзена рускей поетеси Лубки Сеґеди Фалц (1932).

Учашники совитованьох

Манифестација започала у Сатрих Янковцох зоз покладаньом венца на памятник погинутим у Отечественей войни и зоз зашеданями комисийох за культуру и просвиту Шветовей ради Русинох/Руснацох/Лемкох, хтори ше источашне отримовал у општинских просторийох, а на котрих попри домашнїх були представителе конгресних здруженьох зоз Сербїї, Румуниї и України. Госцох привитал председатель друштва „Руснак” Мийо Шайтош и член Шветовей ради

зоз „Руснака” Наталија Гнатко. Комисию за культуру водзел председатель Шветовей ради Русинох/Руснацох/Лемкох Дюра Папуґа, а комисию за просвиту др Михайло Фейса. Предвечаром, з нагоди 130. рочници покладаня фундаменталног каменя за вибудов першого школског будинку у Петровцох, у подручней школи Петровци одкрита памятна табла на руским язике. Табла одкрила школярка Дария Рац, а школяре котри ходза на години руского язика у Петровцох (Мая Рац, Андрей Владимир Бучко, Синиша Рац и Кристијан Гарди) зоз свою учительку руского язика Илону Грецешин пририхтали кратшу програму. Памятну таблу положили Рада рускей националней меншини Општини Богдановци и Друштво „Руснак”. З руску народну писню „Кед

голубица лецела”, хтору одшпивала Гелена Бучко у провадзеном брата Бориса Бучкового, започала вечарша културна програма хтора ноши исту назву як и манифестација. Госцох и присутних привитали председатель Друштва „Руснак” Мийо Шайтош, председатель Шветовей ради Русинох/Руснацох/Лемкох Дюра Папуґа, заменїки началнїкох Општини Богдановци Андрия Яґрич и Ярослав Медеси. Програма була подзелена на два часци. У першей ше пред-

Дует Боян Кошутич и Ивона Гнатко

ставели културни здружена з руским предзнаком зоз Горватскей, а у другей часци члени конгресних здруженьох зоз Сербїї, Румуниї и України, так же програма достала медзинародни характер. Так опрез КУД „Яким Говля” зоз Миклошевцох наступели Гелена Бучко и Женска шпивацка група, спред КУД „Осиф Костелник” зоз Вуковару наступел дует Едина Бурчак и Мария Русин, спред КУД „Яким Гарди” зоз Петровцох наступел солиста Михайло Голик, док ше осецки КУД Руснацох представел зоз мишану шпивацку групу. Спред домашнього Друштва „Руснак” наступела дзивоцка шпивацка група, дует Ивона Гнатко и Боян Кошутич у провадзеном Ани Бучко, а Ивона Гнатко одшпивала и побидничку шпиванку тогорочней „Червеной ружи” „Гей Дунаю”, за хтору достала награду за найкрасши женски глас и зоз свою интерпретацию програму подзвигла на висши уровень. У другей часци програми зоз своїма стихами наступела поетеса Мария Дорошки зоз Сербїї, зоз України наступел Юрко Шипович, зоз Румуниї руски народни писнї одшпивала фамилия паноца Василя Бойчука. Попри руских/русинских писньох стихи нашей ювилантки Любки Сеґеди Фалц пречитали мр Илона Грецешин и Боян Кошутич, а потим поетеси свя-

точно уручени дарунки з нагоди ей 80-рочници народзена.

Медзи госцами на културней програми були присутни: тайомник рускей националней меншини городу Загребу Яким Павлович, представителка рускей националней меншини Осецко-бараньскей жупаниї Агнетка Балатинац, председателе руских радох Лела Дїтко за Вуковар, Мирослав Лїкар за Миклошевци и Яким Вашаш за Петровци. Програму водзели члени Друштва „Руснак”, Томислава Ралиш и Боян Кошутич.

Внедзелью предполадньом у Винковцох ше одбули два значни подїї. Святочна програма „Зоз шерца през шерцо за шерцо” з нагоди 80. рочници од народзена поетеси Любки Сеґеди Фалц хтору порихтал др Томислав Мишир, а хтору водзела Еугения Врабец. Стихи читали мр Илона Грецешин и Мануела Дудаш. Потим у каплички Воздвижения чесного хреста Господнього у Винковцох отримана Архиерейска Служба Божя хтора у молитви зединела шицких Руснацох и їх почитовательох.

Тогорочна Дводньова манифестација „Кед голубица лецела” ище раз зединела велїх Руснацох у язике, вири и културу.

Мр Илона Грецешин

* ПОГЛЯДИ ДО НАШЕЙ НАЙДАВНЬОЇШЕЙ ПРЕШЛОСЦІ

ГАЛИЧ И ГАЛИЧИНА У МРИЙОХ И РЕАЛНОСЦІ (IV)

Нашо предки под
Габзбургами и
Мадярами

Од 1772. року по 1918. рок руски жеми були под Поляками и у составе и под власцу Габзбургох (Габзбургскей монархии), а южни жеми од Карпатох под Мадярами после Австро-угорскей єднанки, односно Австро-Угорскей монархии од 1867. по 1918. Под мадырску дружтвено-политичну и духовну „власцу“ були южна Лемковина и сиверни и стредні 13 жупанії цо були под юрисдикциу Мукачевского владичества, и часц скорейшого мадырского кральовства зоз Войводину. Под Австриянцами (Габзбургами) руске жительство здобуло вецей национални и духовни права, як цо их мало под Поляками и после под Мадярами. Оможлівени руски (русинско/українски) национални препород, образованє – школи на народней бешеди, дошлебодзене друкованє кнїжкох, сновани руски (українски) дружтва и организациї. Поступне наш народ у Галични здобувал своєю национални права котри пририхтовали фундамент за творенє своей власней держави. Националну свідомосц змощьовали русински и українски поетове, починаючи од Ивана Котляревского з надруковану „Енеїду“, першу кнїжку на народней бешеди 1792. року и Тараса Шевченка, з написаним и друкованим „Кобзаром“ 1840. року... Галичка интеллигенция 1848. року основала першу политичну организацию пре охрану националних правох свойого руского русинского (українского) народу, волала ше „Головна Руська Рада“. Национальному розвитку барз

вельо допомогла и Грекокатолїцка церква. Потримуюци Грекокатолїцку церкву царица Мария Терезия дзвигаючи „Мукачевски викарият“ Егерскей епархии на Мукачевску епархию и з вибераньом и менованьом Андрия Бачинского за епископа (владику) 1772. року оможлівела и подпомогла народне просвищованє и спомалшела агресивну духовну асимилациу руководзєну з Егерскей епархии. Царица Мария Терезия и за нас у Бачкей помогла основац Крижевску епархию и Осєцки викарият, а тиж материялно подпомогнута будованє велькей керестурскей Грекокатолїцкей церкви, а обезпечела и Библию и ризи за Церкву.

* * *

Значну улогу у духовней и шветовней истории нашего народу под Поляками и Австриянцами одбавел давни русински, а часточне спольщени (полонизовани и латинизовани) боярски род Шептицких. Ище у 13 сторочю у княжим часу споминаше князов бояр и перемиськи судия Симеон Шептицкий – род Шептицких таки давни як и род Габзбургох, єден зоз найстарших родох не лем у України, але у цалей Европи. Кед Польска у 14 сторочю завжала Галичину, Шептицки були медзи тима родами котри бранели руску (українску) народносц и Церкву. У 1618. року Олександр Шептицки снує українску друкарню при Комарну у Галичини, Варлаам Шептицки 1668. року снує українску друкарню у Уневи, блїзко Перемишля... „За часів старої Польщі по-

божний рід Шептицких дав українській греко-католицькій церкві аж чотириох славних владик та ще кількох Василіанських архимандритів. Першим був Варлаам Шептицкий, владика львівський (з 1710 до 1715 року). Другим — його молодший брат і наступник, *Атанасій Шептицкий*, владика львівський (з 1715 до 1746 року), котрий від 1729 року був також митрополитом київським. Третім з черги на львівським владичім престолі зїсїв *Лев Шептицкий* з 1749 до 1779 року, котрий від 1776 року був також київським митрополитом. А пізніше ще один *Атанасій Шептицкий* був єпископом перемишльським (з 1762 до 1769 року).

Цє львівські владики, Атанасій та Лев, здвигнули величавий храм св. Юра на горі, котра піднімається над містом Львовом. Збудований славними італійськими архітекторами, кафедральний храм св. Юра є одним з найкращих зразків барокового стилю на весь світ. Св. Юр є гордістю українського будівництва та окрасою Львова і цілого краю. Будувався цей храм 30 років (з 1744 до 1774). Всі три щойно згадані митрополити з роду Шептицких визначились як організатори Церкви, культурні діячі та оборонці української народності. Варлаам підніс рівень освіти сільського духовенства та хотів зрівняти його в повазі з духовенством польським. Атанас наказав

Митрополит Андрей Шептицкий (1901-1944)

Чудотворна икона Мацери
Божей Крилоскей

українським парохам за-
кладати церковні школи, а
Василіан зреформував і до-
ручив їм ведення вищих
шкіл. Лев — коли у 1773
році Галичина прийшла під
Австрію — своїми заходами
щодо цисаревої Марії-Тере-
си та цисаря Йосифа II
спричинив прихильну по-
літику цих монархів щодо
українського народу.”

Зоз того славного роду Шеп-
тицких походзи и гроф Роман
Шептицки (1865-1944), до-
ктор права. Понеже му ро-
дичи були римокатолики, вра-
ца ше на виру своїх предкох,
постава монах Василян,
бере мено Андрий, закончує
теологийни факултет и после
близко еденац рокох живота
у манастире, у 1899. постава
владика у Станиславу, а 1901.
року постал Львовски архие-

пископ, односно Митрополит
Галицки. Вон бул не лем
вельки церковни діяч, але во-
обще вельки українски діяч
и патриот. Источашне є и
найвекши дарователь и по-
кровитель українскей культури
— уметносци, науки и обра-
зованя. Його заслуги у тво-
реню Українскогo национал-
ного музею, стипендованя
надарених малярох, резбарох,
снованє дзвивчатскей Гимназії
Шестрох Василянкох, створ-
ел и финансино подпома-
гал Українску духовну ака-
демию, Дзизяковску школу...
Найкратше поведзено, др
митрополит А. Шептицкий
бул владика шицких Україн-
цох. Упутйовал, радзел и на-
цивйовал Українцох у Аме-
рики, Канади, Босни, Югосла-
вії, Чехословацкей... Бул
у Босни и у Р. Керестуре,
сотрудзовал зоз др Д. Няра-
дийом, Крижевским владиком,
зоз др Г. Костельником...
Львов нашо духовни пред-
няки тримали и за наш ду-
ховни центр.

Врацаме ше з Львова знова
до Галичу, на нашо початки
и найвекши святині. Дзекую-
ци праве Андрийови Шеп-
тицкому, митрополитови, у
чаше медзи двома войнами
барз вельо зробене на архео-
логийним „одкриваню“ Дав-
ного Галича, престолного го-
роду князя Володимирка Ро-
стиславича, дзе поховани и

Часц експонатох, шветочни митрополитово ризи

Часц експонатох, шветочни митрополитово ризи

княз Роман уединитель Во-
линя з Галичину, творитель
Галицко-Волинскей держави.
Славу и шветови угляд Га-
лицко-Волинскей держави
змогнул Романов син княз и
краль Данило Галицки.
На Крилоскей гори пренайд-
зени найзначнейши культурни
памятніки, дзе, насампредз,
учишломе фундаменти Ус-
пенского собору, Чудотворну
икону мацери Божей Кри-
лоскей, Церкву Успения Пре-
святей Богородици, збудовану
1586. року зоз камених бло-
кох Успенского собору... У
Митрополитней палати, лет-
ней резиденції митрополита
А. Шептицкого змесцени Му-
зей исторії Давного Галича,
а на другим поверху музея
виложени и церковни святині,
ордени, припознання, ризи,
малюнки и самого митропо-
лита А. Шептицкого.

Найновши лебо **НАШ ЧАС**,
нас Руснацох (1751-2011), як
громадки и часточки свойого
велького народу — то уж нашо
пребуванє на широком под-
ручу Бачкей, Срима, Славо-
ній... Ту з нами блізько 170
роки владали Австриянци и
Мадяре, после Першей шве-
товой войни жили зме у трох
Югославийох, а тєраз векша
часц з нас жиє у двох держа-
вох, Горватскей и Сербії.
Нашо висельованє зоз Европи

почало до Зединених Аме-
рицких Державох остатніх
рокох 19 сторочя, же бизме
ше нешка розошали по вецей
державох Европи, у значним
чишлє населели Австралию
и за остатні дацо вецей як
20 роки до вецей обласцох
Канади. Вше наєст меней
у Р. Керестуре и пошвидшано
щезованє вшадзи там дзе наєст,
бо зме розселена малка
громадка по веліх державох
швета.

Мирон Жирош

Литература:

Галичу 1100 років: ГАЛИЧ І ГА-
ЛИЦЬКА ЗЕМЛЯ в державотворчих
процесах України, (матеріали Між-
народної ювілейної наукової конфе-
ренції), Івано-Франківськ — Галич
„Плай“ 1998,
Володимири Дидух: Галицькі святині
ПАМ'ЯТКИ КРИЛОСЬКОЇ ГОРИ,
Национальний заповідник „Давний
Галич“, Галич 2009,
Лонгин Цегельський: МИТРОПО-
ЛИТ АНДРІЙ ШЕПТИЦЬКИЙ, ко-
роткий життєпис і огляд його цер-
ковно-народної діяльності, Видав-
ництво отців Василян „Місіонер,
Львів — 1995
ІСТОРІЯ УКРАЇНИ: нове баченя,
навчальний посібник, рекомендовано
Міністерством освіти України, Аль-
тернатива Київ — 2000,
В.Г. Сарбей: НАЦІОНАЛЬНЕ ВІД-
РОДЖЕННЯ УКРАЇНИ, Україна
крізь віки, том 9, Альтернатива,
Київ — 1999,
МАЛА ІСТОРІЯ УКРАЇНИ, Вид-
родження, Дрогобич 1992,
Ю. Іванченко: ГЕТЬМАНИ УКРАЇ-
НИ, „Видавінформ“, Кієв 1991

ОПОВІДАННЯ З ЛІТЕРОЮ “П”

Історія однієї суперечки англійця, німця, італійця та українця

Було це давно, ще за старої Австрії, в далекому 1916 році. У купе першого класу швидкого потяга “Львів-Відень” їхали англієць, німець, італієць. Четвертим був відомий львівський юрист Богдан Костів. Балачки точилися навколо різних тем. Нарешті заговорили про мови: чия краща, багатша і якій належить світове майбутнє. Звісно, кожен заходився вихвалити рідну.

Почав англієць: “Англія — це країна великих завойовників і мореплавців, які славу англійської мови рознесли цілим світом. Англійська мова — мова Шекспіра, Байрона, Діккенса й інших великих літераторів і науковців. Отже, їй належить світове майбутнє”.

“Ніколи! — гордо заявив німець. — Німецька — мова двох великих імперій: Великонімецьчини й Австрії, які займають пів-Європи. Це мова філософії, техніки, армії, медицини, мова Шіллера, Гегеля, Канта, Вагнера, Гейне. І тому, безперечно, вона має світове значення”.

Італієць усміхнувся і тихо промовив: “Панове, ви не маєте рації. Італійська — це мова сонячної Італії, музики та кохання, а про кохання мріє кожен. Мелодійною італійською мовою написані найкращі твори епохи Відродження, твори Данте, Боккаччо,

Петрарки, лібрето знаменитих опер Верді, Пуччіні, Россіні, Доницетті й інших великих італійців. Тому італійській мові належить бути провідною у світі”.

Українець довго думав, нарешті промовив: “Я не вірю у світову мову. Хто домагався цього, потім гірко розчаровувався. Йдеться про те, яке місце відводять моїй мові поміж ваших народів. Я також міг би сказати, що українська — мова незрівнянного сміхотворця Котляревського, геніального поета Тараса Шевченка. Це лірична мова найкращої з краєвих поетес світу — Лесі Українки, нашого філософа-мислителя Івана Франка, який вільно володів 14 мовами, зокрема і похваленими тут. Проте рідною, а отже, найбільш дорогою, Франко вважав українську...”

Нашою мовою звучать понад 300 тисяч народних пісень, тобто більше, ніж у вас усіх разом узятих... Я можу назвати ще багато славних імен свого народу, проте вашим шляхом не піду. Ви ж, по суті, нічого не сказали про багатство й можливості ваших мов. Чи могли би ви, скажіть, своїми мовами написати невелике оповідання, в якому б усі слова починалися з однакової літери?”

“Ні”. “Ні”. “Ні. Це неможливо!” — відповіли англієць, німець й італієць.

“Вашими мовами це неможливо, а українською — зовсім просто. Назвіть якусь літеру!” — звернувся Костів до німця.

“Нехай це буде літера “П”, — відповів той.

“Добре. Оповідання називатиметься “Перший поцілунок”:

“Популярному перемишльському поету Павлові Петровичу Подільчаку прийшло поштою приємне повідомлення: “Приїздить, Павле Петровичу, — писав поважний правитель Підгорецького повіту Полікарп Пантелеймонович Паскевич, — погостюєте, повеселитесь”. Павло Петрович поспішив, прибувши першим поїздом. Підгорецький палац Паскевичів привітно прийняв приїжджого поета. Потім підїхали поважні персони — приятелі Паскевичів... Посадили Павла Петровича поряд панночки — премилої Поліпи Полікарпівни. Поговорили про політику, погоду. Павло Петрович прочитав підібрані пречудові поезії. Поліпа Полікарпівна пограла прекрасні полонези Понятовського, прелюдії Пуччіні. Поспівали пісень, потанцювали надеспан, польку. Прийшла пора — попросили пообідати. Поставили повні підноси пляшок: портвейну, плиски, пшеничної, підігрітого пуншу, пива,

принесли печені поросята, приправлені перцем, півники, пахучі паляниці, печінковий паишет, пухкі пампушки під печеричною підливою, пироги, підсмажені плячки. Потім подали пресолодки пряники, персикове повидло, помаранчі, повні порцелянові полумиски полуниць, порічок. Почувши приємну повноту, Павло Петрович подумав про панночку. Поліпа Полікарпівна попросила прогулятися Підгорецьким парком, помилуватись природою, послухати пташині переспіви. Пропозиція повністю підійшла прихмілілому поету. Походили, погуляли... Порослий папороттю прадавній парк подарував приємну прохолоду. Повітря п'янило принадними пахощами. Побродивши парком, пара присіла під пророслим плющем платаном. Посиділи, помріяли, позіхали, пошепталися, пригорнулися. Почувся перший поцілунок: прощай, нарубоче привілля, пора поету приймакувати”.

У купе заплодували, і всі визнали: милозвучна, багата українська житиме вічно поміж інших мов світу.

Зазнайкуватий німець ніяк не міг визнати своєї поразки.

“Ну, а коли б я назвав іншу літеру? — заявив він — Скажімо, літеру “С?”. — Своєю мовою можу

створити не лише оповідання, а навіть віри, де всі слова починаються на "С" і передаватимуть стан природи, наприклад, свист зимового вітру в саду. Якщо ваша ласка, прошу послухати:

Сипле, стелить сад самотній

*Сірий смуток, срібний сніг.
Сумно стогне сонний струмінь,
Серце слуха скорбний сміх.
Серед саду страх сіріє.
Сад солодкий спокій снить.
Сонно сиплються сніжинки.
Струмінь стомлено*

*сичить.
Стихли струни,
стихли співи,
Срібні співи серенад,
Срібно стеляться сніжинки —
Спить самотній сад.*

*"Геніально! Незрівнянно!"
— вигукнули англієць та італієць.*

Потім усі замовкли. Говорити не було потреби.

*Автор: невідомий.
Першоджерело: не знайдено. Відшукав та переписав
— Павло Головчук.*

ВЕЧОРНИЦІ І "ВУЛИЦЯ" - «КЛЮБИ» СІЛЬСЬКОЇ МОЛОДІ

Сільська молодь спілкувалась на вечорницях

Дошлюбне спілкування колись не було так, як сьогодні – через «фейсбук» або «в контакт». Колись дошлюбне спілкування, зокрема сільської молоді, відбувалося зазвичай на людях, причому найчастіше дівчата й хлопці знайомилися в межах свого рідного села. Тож і дружину було заведено обирати, як казали, «зі своїх».

У такому разі молоді краще могли впізнати одне одного (мешканці одного села зустрічалися і спілкувалися набагато частіше). У таких ситуаціях дівчата завжди були у гіршому положенні, бо у се-

лах, де чутки швидко розносяться з одного кінця на інший, батьки одразу усе знали (такий «звичай», напевно, зберігся в нас і до сьогодні). Вважалося непристойним залицятися до багатьох дівчат відразу, а ще гіршим освідчуватися не одній, а кільком. Як невдалий жарт народ сприймав і шлюб з великою різницею у віці.

Крім того, люди би скептично ставилися до тих, хто одружувався з корисливих міркувань. Найчастіше бідні тягнулися до бідних, а заможні одружувалися із заможними. «Знайся кінь з конем, а віл з волом», — каже народна мудрість.

Гуляння, що мали назву «вулиця», відбувалися ввечері після роботи. І серед важкого селянського життя, після важкої праці знаходилося місце романтиці та ніжним почуттям.

Дівчата вдягали яскраве вбрання, квітчали коси, прикрашали себе барвистими стрічками. Хлопці намагалися показати всю свою спритність та вдачу.

На забавах молодь танцювала, співала, водила хороводи. А коли вже наставали холоди, хлопці та дівчата збиралися на досвітки, посиденьки, вечорниці.

Посвіт - неодмінний атрибут вечорниць

Давор Лагудза

НАГРАДЗЕНИ ВЕЦЕЙРОЧНИ ТРУД

Катица и Златко Поточкиво зоз Миклошевцох успишни продукователе кожного сира за хтори достали вецей припознання

Катица Поточки

Точно пред роком Катица и Златко Поточки мали праву причину за вешеле, понеже їх вецейрочна робота у продукції кожного сира була припозната и з боку фаховцох на 12. вистави горватского овчого и кожного сира у Малинскей, на острову Крку. Од дзешец файтох котри Поточкиво виложели, златну плакету достал сир зоз шунку, стриберну зоз кукурицу, а бронзову зоз швижу папригу. Фахови жири составени од дзешец членох оценьовал 145 сири, од того 35 овчи и 111 кожи. Оценьовало ше вонкашні випатрунок, запах, стане сирового цеста (консистенция) и смак. Квалитет продукта утвердзени на основу оствареного числа бодох и у складу зоз правилником за оценьованье квалитети млека и його продуктох. О плодох їх роботи були информовани на два заводи и патраче ТВ Винковци у емисии за польоділство „Златна долина“. Поточкиво

2008. року купели 30 кози и спочатку, як нам гварела Катица, не знала ані доїц, а вец помали зоз помоцу ветеринара научела шицко цо треба коло тей домашней и симпатичней животині. Гвари Катица:

– Хвильково тримама 17 фалати, од того три цапи хтори припадаю месним файтом Алпина и Бурска. Зоз власней продукції обезпечуеме покарму зоз шеном, ярцом и кукурицу. Кажда коза просеково дава литру млека на дзень, а за продукцію єдного сира потребне коло осем литри млека за єден килограм. Супруг и я члени здруженя ховательохов козов и овцох Вуковарско–сримскей жупанії котра чишли преїг шейдзешат члени, а ма за цель едукацію ховательохов през рижни курси же би ше здобуло назву сирар, же би ше знало мири охрани од оберацих хоротох овцох и козов, правилне означоване животиньох и одход на рижни совитованя и вистави животиньох у жеми и иножемстве пре злепшане стада и звекшане продукції овчого и кожного сира и млека. Каждого року участвуеме на совитованьох ховательохов овцох и козов Републики Горватскей на хторим фаховци зоз Ветеринарского и Польоділского факултету у Загребе и Горватскей польоділскей агенції тримаю преподаваня зоз рижних обласцох: кармене козов, доене, гигиена и применьоване ХАССП начала у малих погонох за про-

дукцію сира, хороти хтори грожа здравю стада, збешнетосци овцох и козов у Горватскей итд. На тот способ зме вельо научели и розменели искусства зоз другима хователями.“

Катица и Златко ше одлучели опробовац и у продукції сира и спочатку правели лем слани кожи сир. Куспокус, одшмелели ше докладац рижни присмачки, так же преширени асортиман на слано-сладки сир, хтори ше досц гледа, як цо то сир зоз гроженками и лісковцами, и зоз желебомбонами. Шлідза їх сири зоз швижу папригу, шунку, кукурицу, бундавовима магочками, слунечником, пистацію... Як и у каждой роботі, вше ше муши здобувац нови знаня, провадзиц сучасни мири у продукції, а з оглядом же уходзиме до Европскей унії, шицки хователе буду мушиц електронски означиц каждую животину зоз такволачим чипом. За тераз вони задовольни зоз своєю роботу и не плануя звекшванє стада, а о тим и о шицких других обставинах, о одношеньох на тарговицу буду роздумовац у наиходзацих часох. Розишли зме ше зоз Поточкивоима у чаше кед их чекала пополадньова робота, а на памятку тей нациви достали зме даскельо прикладніки смачного сира. Подзековали зме им, а после дегустациї можеме повесц лем найкрасши слова.

Ксения Лікар

ПОДРУЦЕЛИ УРОЖАЇ ВЕЛІХ КУЛТУРОХ У МИКЛОШЕВСКИМ ХОТАРЕ

– Найменей було кукурици и сої

Тогорочна суша найбаржей потрафела парастох на подручю Славонії и Сриму так же и миклошевски хотар ту не видвоени. Недостаток влаги у жеми и вельки горучави зменшали урожаї веліх культурохов, та продукователе при вецей культурохов не годни покриц трошки продукції. Винімка лем урожай хлєбового зарна и слунечніку хтори на уровню нормалних рокох. Одкупна цена жита виношела 1,38 кн по килограму и шицким продуковательом пошвидко виплацени одкупени количества, а просекови урожай ше рушал од 3 по 6,5 тони по гектаре. Слунечнік бул зашати на коло 80 га, а зродзело просеково 3,5 тони по гектаре. Найбаржей очкодована соя и по процени комисии за елементарни непогоди ВСЖ урожай тей олеярки менши аж и по 80%, цо обачліве и по податку же по гектаре натлачене лем 1,2 тони. Длуготирваца суша зменшала урожай кукурици за коло 60% и просекови виношел 3,2 т/га. Пре таки причини, ламачка почала перших дньох септембра и була закончена до половки октобра. Зарно ше найчастейше лупало такой на полю, а лем менши количества закончели у чардакох. З тей нагоди най надпомнеме же у значней мири страдала и овоц, окреме брескинї, кайси и орехи зоз хторих осушене лісце почало одпадавац ище у першей половки септембра.

Виберане цукровой цвикли хтора того року зашата на вельо менших поверхносцох, на коло 90 га, вязане зоз невидгодними условиями. Обчекуе ше диждж же би ше легчейше могло виберац сладки корень чий урожай тиж будзе менши за коло 20 % и вецей.

Пририхтованя за ешеньску шатву жита почали и углавним жем после сої и жита добре обробена зоз чежку и сучасну механизацию (тарчами и дерлячами) понеже оране не окончене пре уж наведзени причини. Велї парастаи ше наздаваю дижджу котри би оможлівел уєдначене ключкане и обезпечел необходне количество влаги же би ше шаце могло нормално розвивац.

Ксения Лікар

КОРИТО

Дорогі, дорожчі й найдорожчі краєяни!

Думаю, що всі знаєте, що то корито. Бо така сама, подібна, назва єсть і в тутейшних мовах - (**korito**). А давно, страшно, а ще і страшніше давно, в часі Великодних Св`єт (гаївки!), що нинька так само (най) страшніше, бо всьо пропало, в моїм селі Дев`єтина (Босна), що їго ружні політики в сім краю довели до пропасти, гівчита і хлопці співали вотакої гаївки:

«Ой, на горі корито, Поне води наєсто./Гівчи ноги вимили./ Хлопці воду випили./»

Кленусь Богом і всіма св`єтими, що на той час наша молодь у Босни дуже мало «нюхала» ракії, бо не було за що єї купити. Але і без неї гумор був на високом рівні. Дайминато – у такі гаївці. Коли хлопці з сусідного села Хорвачина забагато сі притулили до якоїсь домашньої гівки (а були вони, хлопці, краще вбрані), мої дев`ятинці співали вотакої:

«Дев`ятинці ноги вимили,/ хорвачанці воду випили./»

А вбало і таке, що вже ми не знали хто і що вимив та хто воду випив. Але се були золоті часи мого нещасного народу у вже проклеті всіми чортами, хоч вони сі мало нас відрікают, в Босни...Бо сьогодні нашого люду з сих країв незабаром стрінемо між ескімами та в глибокі Гафрці...

Троха какадємічного поясненні. Корита суть ружного ґатунку: маленькі, в еких купали всіх нас, що теперичка вже старигани; троха більші, в їких сі місило кісто та мили сі горшки; валике – за пране та за купанє. Се були файні, а то мудро сказати – культурні корита, без огледу, що ми

самі їх робили, а потім се перебрали «циганик». Всі вони, корита, мали якусь ціну, навіть кінське, коров`єче, крім – свинєчого! Бо до него жінки зливали всі «свинства», разом з тими, що ми дїтвора, накакали...Тваринки, пацєтка найсмашніші за мн`єсо, се все «хлепали.»

Відчуваю, що сеся моя коритоманія лізе вам під шкіру та в печинки, і в той самий момент, вислухавши поради своїх радників, імена еких гідні пошани: Маринка Християнинка, Гаврило Випийпиво, Пилип Добаприлип, Павліна Спідничкапонадколоіна, Катерина-Ката Языката, Гаврило Мотовило, Вотчєнько Преподобні Кадило, Ганя Калабаня, Ксєнька Кривєнька, Явдоха Златроха, - я рушив у досліди про корито, хоч моя праця не претендує на якийсь какадємічний ступєнь. А в мене не було грошів купити його ані в Україні, ані тут на Балканах.

Почнем з того, що колим був в Україні поперве далекого 1969 року і мав зустрічі на той час з файними українцями в Львові, не міг вийти з дива, що так богато нашої телеаґєнції так послушно виконує всі свинства московских шовіністів і найпаскуднішої партії, разом з подібнов Гітлера, дістав відповідь, що всі ті (не)люди «хлепают» з єдного валикого «корита» (свинського) та мают обов`єзок «хрунькати», вертіти «фостиками», жеби вижити і дістати ружні признанні, дипломи та ордени.

Подібне ми мали і в свої «самоуправної» державі. Правда – комуністичне, наше «корито» не було таке повне і богате на помиї, як московське, але всі, хто хотів (не)добровільно ним сі користати – руками, лабами...міг!

Пропали комуністи, всі, що «хлепали» з їх корита та чесний люд християнський і не такий, почили думати, що «корит» не стало на віки віков, амінь! Але де там! Не було тільки тих маленьких, файнєньких, деякі з тих, що наш люд приніс ше з Галичини, але валикі, з їких можна хлепати – не пропали!

Се добре ми всі відчуваєм. Міняют сі держави, політики, а «корита» завжди повні...за тих, що їх «хлепают», або – вилизуют! І дехто з нас, а се на своїх горбятих плєчах відчув і я, дїждєтисі того, що сі вас відречут найближчі друзі, бо ви дєсь шось булькнули проти «корита», яке їм дуже миле. А ше написати про се – ви вже, спільно з Панасом Бездольним - пропали.

«Лизуни» різних «коритів» розбили пошану між нами, розсварили русинів і українців, родини, вотчєньків духовних...

Вернімсі троха до наших церковних справ. Хоч від єдного файного друга шановного вотчєнька духовного, почув пораду не чїпатисі в своїх листах вічної нашої пропасти, насамперед у Босни. Але факти перед вашим достойним носом.

Єкби не було валике «корито» пропалої держави, що сі появила на Балканах по пропасти Гавстриї і пройдисвіта єкогось Підстрільчика, ми не мали б політичного православія, що нам наробило так багато лиха. Тут «корито» відіграло величезну ролю!

Найновіші часи показали, що в Босни знову була можливість лизати «корито» і повернути колесо гісторії взад...І всі ті «корита» йдуть на то, шоби ми, греко-католики, забули свою віру, а згодом і хто ми.

Але на тому не кєнец: мос-

ковскі нові «царі» з своїов «церков», ека не має ніц спільного з християнством, знову вдарила по наші Греко-Католицкі Церкві в Україні з метов послабити її, а тим самим способом і русифікувати наш народ. Сесе «корито» дуже валике, але, на мою думку, трісне, бо в нім забагато помиїв. А се те саме, коли сі хтось переп`є та мусит ригати!

На кєнец їдна «посластиця». Махнім руков на (Під) Стрільчика, на «суботарів», що нас перєхрещували, екі ше все ж таки проповідували християнство, та їдем на найновіших «апостолів». Їден від них перевищив усіх дотєперішніх. Сам (не)вихований у православно-комуністичнім дусі, після всього, начитависі московської літератури, в які грша невнавість до жидів ніж у Гітлера, але і до християнів, не обминувши ні комуністів, яким його татови підставили «корито», нападає нещасних греко-католиків у Босни... Явно православних не сміє, бо з ними поруч живе. Спротивилісі йому наші їден вотчєнько молодєнькі, та ще їден чоловії з Вістралії... Всіх він обїзвав дурнями та далі хлепає з їкогось «корита», до їкого хтось наливає ше моцніший від Сатани...

Простіт, бо про такого хлопца, який і сам мені сказав, що соромитсі свого хрещєнє, а пропонує нам «бога» Дажбога з часів, коли не було й українців, місце було тільки на **Facebook**, де є всього такого, що дотєпер нігде й ніколи не було!

Най мені сі вибачит, але і сеся «свою» сповідь, після довгого іспиту совісти, я мусів комусь сказати. Від щирого серце вас поздоровляє

дїдо Панас Бездольний

СОЛИДАРНОСЦ НА ДІЛУ И ПРАВДА ЗА ШИЦКИХ

Збуло ше то початком ешенї, точнейше єдного ешеньского рана кед падал дробни дижджик. Поштар забренкал на дзвери мойого квартеля и без словох ми придал белаву коверту. Такой сом опатрел хто ми послал тото писмо, але коверта була влажна од поштарових мокрих рукох, а то значи же и печатка, котра була вдерена до горней, лївей часци писма, тиж була змочена и не могол сом ніч утвердзиц. Медзитим, з оглядом же сом потераз у белавей коверти доставал лєм опомнуца за даяки несплачени рахунки, чеки за погришно парковани авто и подобне, цала ситуація ше ми вообщє не пачела.

Кед сом розтворел коверту збачел сом якиш паперик, точнейше поволанку, кратки текст у котрим писало най ше того и того дня зявим там и там. То бизовно сцигло зоз суду, евентуално з општини, подумал сом, и такой сом ше помирил з тим же пре хто зна яке (не)діло ознова будзем глобени.

Наведзеного дня, у наведзени час, зявел сом ше на наведзеной адреси и у себе модлел Бога же би глоба була цо менша! Там, у просторїи число 6 (яй, число 6 насправди нещєшлїве число!) за столом шєдзели три особи и у цихосци препатрали якиш папери. Не будзе добре и готове, бул сом цалком прешвєчени!

– Ви пан Яоким Пушкарич? – опитал ше ми человек у окулярох, котри шєдзел у штредку.

– Волам ше Йоаким, а преволуєм Пушкаш! Йоаким Пушкаш! – гварим я.

– Добре, добре, запаметал сом! Було барз важне утвердзиц як ше точно волаце и преволуєце, а понеже зме то тераз утвердзели, вєц можеме прейсц на причину пре-

цо зме вас поволали, пане Пушикарлович!

– Пушкаш, преволуєм ше Пушкаш! – гварим я.

– Но, добре, як ви гварице, не жадам ше вадзиц з вами! А тераз...

– Слухайце, панове, можеме потолковац прецо сом ше на городским паркингу парковал на место котре наменєне за паркованє инвалидних особох, гоч сом не инвалид! По правдзе поведзєне, и я якиш инвалид, бо сом потераз на вєцей заводи спаднул зоз драбини кед сом ше пендрал на вишні у овоцніку, а на два заводи спаднул сом и зоз черешні, гоч то з єдней нагоди, правда, було зоз сушедовой черешні, але можеме то поясніц, кед же потребне! – оправдовал сом ше.

– Не треба, не волали зме вас прето, пане Якимович!

– Пушкаш, преволуєм ше Пушкаш! Не волали сце ме пре тото погришне паркованє авто? Вєц можебуц прето же ме сушед приявел же сом, ніби, краднул древа за огриву з його древарні? Цо ше того дотика, мушим повєсц же сом неправедно оквилени! Я ше наведзеного дня лєм шпацирал коло сушедовой древарні, озда не забранєне шпацирац ше коло там якейшик древарні?! – бранєл ше я.

– Не, не волали зме вас ані прето, пане Пушкинович!

– Пушкаш, преволуєм ше Пушкаш! Вєц знам! Бизовно ме приявел єден други сушед, вон барз любоморни на свою супругу и видумал, задумайце лєм тоту видумку, же сом у дньох кед вон службово одсутни приходзел на раншу кафу до його обисца! То можебуц и правда же сом приходзел, але вше ме волала його красша половка и не було медзи нами нічого! Кед би и було дачого медзи нами, а не було, вєц то ніхто не може знац, прето же зме вше позамикали шицки дзє-

ри и понацаговали зависи на шицких облакох!

– Не, пане Пишкурич, не волали зме вас ані прето! – уж покус винервовано гварел человек у окулярох.

– Пушкаш, преволуєм ше Пушкаш! Знам, волали сце ме пре гєвту сарню! Було то так: вожим ше я по автодраги, була велька молга, кед ми несподзивано пред авто вилєцєла сарня! Не було часу за гамованє, та сом ю ненароком вдєрєл, цо сом инше могол, а потим ю покладам до гєпеку! То не було цалком по закону, припознавам, але тей сарні таке дацо вєцей ніч не значєло! Углавним, познейше єден мой пайташ и я справєли добри колбаси, вон ма насправди добри рєцєпт, але го чува лєм за себе! Медзитим, и я мам єден добри рєцєпт за домашні колбаси од дзивини и можеме вам го барз туньо предац, лєм кед сце заинтерєсовани! Цо ше дотика тей сарні, я ю насправди не сцєл забиц, єсєне слово! – оправдовал ше я.

– Не волали зме вас ані прето вашу сарню, пане Йоксимович! – уж цалком винервовано гварел человек котри шєдзел у штредку.

– Вєц насправди не знам прецо сце ме волали! Слухайце ви, уж би насправди бул час же бисце ми поведли прецо сце ме волали, ша не думам я ту безработно шєдзиц цали дзєнь! – гварел я дакус уврєдзєно.

– Сцєл сом вам то повєсц, пане Шишкарович, але не могол сом од вас дойсц до слова! – винервовано кричал человек у окулярох. – Волали зме вас пре награду! – гварєл.

– Награду, яку награду? – бул сом зачудовани зоз словами того, мнє непознатого, человека хтори озда бул главни за додзєльованє якейшик, мнє непознатей награди.

– Слово о углядней городскей награди под назву "Солидарносц на ділу!" Медзитим, вєцей сом не бизовни, пане Медведович, же ви права особа за таке дацо! Предлєжєла вас єдна сушеда, гдєвица, ніби сце єй на вєцей заводи помагали коло сушеня шункох и колбасох у пушніци, гоч сом вєцей не бизовни же то була єсна намира з вашого боку! Вироятнє єй познейше хибєла даєдна колбаса!

– Може вас буц ганьба же сце таке дацо вообщє и подумали, почитовани пане! Роби ше о тим же тота гдєвица погришно прєчитала колбаси! Було их точно 17, а не 20, як вона на початку думала! – гварєл я уврєдзєно.

– Добре, пане Курчубич, добре! Медзитим, я як прєсидатєль Комисії за награди поцагуєм прєдклад же би тота углядна награда припадла правє вам! Жаль ми, пане Скочипушич, и довидзєня!

– Пушкаш, преволуєм ше Пушкаш, и лєм най знаєце же ми Пушкашово єдна барз стара и углядна фамєлия и же нам ані не треба там даяка награда з ваших рукох, кед уж ніяким концом не можеце запамєтац нашо єсєне прєзвиско! Тоту вашу ніби углядну награду шлєбодно обєщє мачки за хвост, або ю себе захпайце уж знаєце дзє! – гварєл я на концу и потим сом уврєдзєно залупнул зоз дзєрми за собу.

Правда, награду сом не достал, вона ми ані не треба, гоч сом ю бизовно заслужєл, насампрєдз прето же ше од вше закладам за солидарносц медзи людзми, як и за правду на тим швєцє! За тоти два идеали порихтани сом и живот дац! Нет при мнє "трємрєтє!"

Яким Пушкаш

ЯК ШЕ БОРЕЛО ПРОЦИВ ХУДОБИ

Приходзаци до тих крайох Руснак вше патрел же би здобул жем и статок, бо без хлеба нет живота. Велім ше то удало, але велім и не. Як и у каждам народзе, и у нашим руским було маетних людзох, але було и худоби. Ридши богати були мегчейшого шерца и жадали помогнуц худбним. Векшина патрела вихасниовац худобного най ше му нароби, а вец уж як го виплаци. Прето ше худобнейша часц Рунацох намагала дойсц до два три голты жем, даедней кравички бо теди то уж була маетносц. Зоз тим ше уж могло шоровше прекармиц фамелию не роздумуюци цо ютре положиц на стол. Часи медзи два шветово войни були наисце чежки. Людзє же дларели, робели на рису,

арендовали и винаходзели рижни способи же би прежили. У Першей шветовой войни дзепоедни фамелиї остали без синох и оцох и не било им легко. По словох нашей сушеди, баби Марї як зме ю волали, хтора пережила войну и остала сама з дзецими, чежко ше жило и ховало гладни уста без кущик жем. Тварда дзека за животом и роботносц отримовала Руснака на живоце. Ишол з малима крочаями напредок, але не препаднул, обстал як и наша баба Маря хтора ше наробела и нашпорovala же би цошка здобула и виведла дзеци до живота, як цо сама гуторела. И у Другей шветовой войни не було легко прежиц але ю пережила. По ей словох, седемдзешати роки прешлого столїтия принесли кус лег-

чейши живот. Младши ше почали запошльовац, а и парастски живот поставал легчейши. Вельки машини одменели у роботы. Та гоч було легчейше, людзе ей рокох остали таки яки були цалого свойого вику роботни и шпоривни, бо хто зна яки часи заш годни присц. У прешлих часох було чежко без велького статку и було барз добре кеде ше могла зарезац голем една швиня. Баба Маря була барз чуварна. Кажди рок зарезала швиню, осушела два шухочки най ма за Вельку ноц и през рок и, меней-вечей, шунку хтору охабела же би мала през рок предала, бо ей требало пенєжи. Вельо койчого ше одрекала и одберала од власних устох же би купела кус жем и ушпорovala дакус пенєжи за «не дай Боже». У чаше кед при-

становела дзеци и вони уж робели сами за себе и кед патрели же би ей було легчейше шпоровносц ю ище тримла. При нас дзєцох ей приповедане часто виволовало шмих. Паметам ей слова як волї исц боса бо ше папучи або зєпи муши купиц нови кед ше подру, а кед ше зодре скорка на талпи вона зарощне та ше не муши куповац друга. Нєшка уж, слава Богу, Руснак вшадзи дзе жие и роби ма шицкого надосц, но заш є нерозтрошни бо дума на будучносц и хто зна яки часи хтори можу наисц. Велї ше годни здогаднуц баби Марї и ей рецепту за однїмане од худоби хтори применювали и други цо уж давно не жию на тим швецє.

Томислав Рац

ЯК ЗДРАВКАЦ ПАНОЦОВИ?

Лєжим я так сам у шпитальской хижы, приходза гү мнє рижни особи медицинског фаху, але и други, и кажди з нїх даяк поздравка. Кажде на свой способ, зависно од звикнуца. То ме здогадло на два подїї з мойого живота хтори бим тераз з вами сцел подзелїц. Початком дзеведешатих рокох нашол сом ше случайно при єдней нашей церкви и недалеко од єдного нашого паноца. Преходзаци коло нас троме хлапчикове на бициглочкох поздравкали нам “Здрово”. Я им тиж так одздравкал, а вец сом ослухнул же як им паноцец одздравка. Вон им тиж так одздравкал “Здрово”. Можебуц би ми то ніч не значело кед бим я сам, пред дваец роками не дожил цошка подобне, а заш лем цалком иншаке. Було то початком седемдзешатих рокох. Уж по хто зна хтори раз бул сом през школьски одпочивки у Миклошевцох, у свойого єдиног дїда хторого паметам. Вон уствари ані не бул мой дїдо, але мацеров, значи мой прамдїдо, а волал ше Дюра. Жил з мою прамбабу Ганю хтора давен-

давна страцела слух, та була глуха. Було то по Трокральох, або Богоявленю, кед паноцец ходзел по валале швецїц обисца. Так пришло на шор и швецєне обисца мойо дїда Бадаркового. После одшпиованого тропара “Во Йорданї”, вимодленей молитви и пошвецаня з благословену воду, паноцец ше кус затримал у приемней бешеди з дїдом. Мой дїдо за свой час бул школована и за бешеду розвязана особа. Баба и я шедзели з нїма, але зме ше не мишали ше до їх бешеди. После розгварки з дїдом, паноцец Владимир Пап Дюранныов озвал ше пар слова и гү мнє, понєже ше дїдо похвалел же яког ма велького прамунука. Паноцец ми вец подаровал єден красни обращик, прецо сом бул барз щєшлїви. Кед сом истого року пришол на лєтни одпочивок до свойого дїда, днями сом ше бавел на драже зоз сушєдними хлапцами. Єдней недзєлї после полудзенку пожадал сом пойсц обисц нину Ганю Минарову, власну шєстру мойого покойного дїда Гаргайового, а хтора жила на другим концю валала. Дїдо ме пушел

под условийом же бим ше врацел скорей цмоти. Як така чєлядз од єденац, дванац роки, ишол сом поддринаюци и копаюци до каменчох хтори ше ми нашли на даги. Так сом сцигол по штрєдку валала. Кед сом бул при парохїї збачел сом же у церковней капурки хтошка стої. Бул то мой стари знамец паноцец Пап. Кед сом ше прибіжєл гласно сом поздравкал “Добри дзєнь, паноцец”. Теди ми вон одздравкал “Szervusz”. Прешол сом несподзивани з його одвитом, та сом подумал: “Ша стари, та ше забунєл.” Так сом помали сцигол и до нини Ганї. Нина Ганя була приемна жена и крашне ме дочекала. Понукла ме зоз грубима рейтєшами з маком, орєхами и яничковима хлебичками, а на концю начала и вельку гєрегу, цо у Миклошевцох було озда у каждей загради. Опатрвали зме стари, пожовкнути фотографїї, а предвечаром сом ше рушел назад до дїда. З рукама у кишєнкох, крочай по крочай, и ознова сом ше нашол пред церкву и ознова сом стрєтнул паноца. З тєй нагоди сом му поздравкал “Добри вечар, паноцец”, а

вон мни ознова “Szervusz”. Тєраз сом себе подумал же зоз тим чловеком наисце цошка не у шоре и лєдво сом чекал шицко виприповедац свойому дїдови. Була то одприлики така бешєда: “Задумайце дїду, нєшка сом стрєтнул паноца Дюрания и двараз му ясно и гласно поздравкал по руски, а вон ми на обидва заводи одвितовал по мадьярски. Цо то за робота?” “Як ши му точно поздравкал?” опитал ше дїдо ніч не похопуюци. “Ша так, пополадню сом му гварєл “Добри дзєнь, паноцец”, а вон мнє “Szervusz”. Тєраз вечаром ясно и гласно “Добри вечар, паноцец”, а вон ми ознова “Szervusz”. Теди ше дїдо гласно нашмєял и одвितовал “Видзиш, ти требал паноцови поздравкац не лєм по руски, але и по хрїстиянски “Слава Иєсусу Хрїсту” та би ци вец паноцец и одвितовал по нашим “Навики слава”. И не лєм паноцови, але и кед так поздравкаш шицким другим нашим людзєм хтори хрїстиянє нїгда не погришиш.”

Желько Гаргаї

МЕМОРИАЛНИ ТУРНИР У СТОЛНИМ ТЕНИСУ „ВЛАДИМИР ТИМКО“

Заєднічка фотографія шицких присутних, медзи котрима и дзивка и супруга покойного Владимира Тимка чийо мено турнир ноши, Гелена и Славица Тимко (у штредуку).

КУД Руснацох Осиек організовал уж традиційни, Меморіални турнір у столним тенісу котри ноши мено „Владимир Тимко“. Турнір отримани у просторийох Дружтва, 13. октобра у поладньових годзинох, а змагало ше 8 змагательох по елімінатійней системи.

Змагали ше Зденко Сивч, Владо Еделински, Мирко Рибиц, Йоаким Голик, Мирослав и Никола Дітко, Огнен Здравкович и Иван Будимич.

Перше место освоєл Йоаким Голик, друге Владо Еделински, а треце Огнен Здравкович. Понеже турнир локального характеру, пре недостаток просторийох

за таке змаганє, Дружтво не було у можлівосци преширец змаганє. Наздаваме ше же ше у будучносци винайдзе простор та и турнир годзен буц на вишим уровню.

По законченим змаганю, організовани наступ хору и тамбурового оркестру за присутних госцох, а тамбурови оркестер предлужела грац и по офіційней часци програми. При смачним котліку пасулі, члени Дружтва и їх госци мали нагоду чуц велі прекрасни руски шпиванки, та и сами зашпивац дзепедни.

Агнетка Балатинац

НА ЗДОГАДОВАНЄ

**Борис Дорогhazi
Горватски бранітель**

Першого новембра 2012. року наполнєл ше 21 рок як погинул наш мили син и брат. Нет слова хтори годни описац жалосц и пражніну наших душох, але ест вельо любви у наших шерцох хтора це чува од забуца.

Ожалосцени: мац Иринка, оцєц Силво и брат Томислав зоз фамелию.

Спочивай у мире Божим!

ФОДБАЛ

ПЕТРОВЦИ ШЕ НА ПОЛОВКИ ПЕРШЕНСТВА НАХОДЗА НА ШЕСТИМ МЕСЦЕ

После дзевец одбавених колох закончена єшенська часц першенства у рамикох Трецей жупанийскей лиги – Фодбалски союз Вуковар. Змаганя ше бавели внєдзелю, у периодзе од 1. септембра по 28. октобер 2012. року. Перше место прешвечліво завжал Ловас, а екипа Петровцох зазначела пейц побиди (Томповци 6:0, Сокол Берак 5:0, Гайдук Вера 4:0, Опатовец 3:1 и Борово 2:0) и дожила штири пораженя (Дунай Сотин 1:4, Липовача 2:4, Митница Вуковар 0:2 и Ловас 1:2) и хвильково забра шесте место на першенственей таблічки. Табела: Ловас 22 боди (гол розлика 23:9), Дунай Со-

тин 19 (23:12), Липовача Вуковар 18 (28:11), Сокол Берак 18 (23:17), Митница Вуковар 15 (26:14), ПЕТРОВЦИ 15 (24:13), Томповци 15 (21:26), Опатовци 7 (18:27), Гайдук Вера 3 (10:33) и Борово 0 боди (11:45).

ШАХ

ТУРНИР У "ТАКАЧОВИМ" САМОБОРЕ

З нагоди Дня городу у Самоборе 20. октобра отримани швидкоцагаюци турнир. Участовали 58 шахисти, медзи німа були найпознатейши горватски шахисти, як и дзепедни бавяче з иножемства. Бавело ше по швицарскей системи у 9 колох, а час за роздумованє бул ограничени на 5 минути + 3 секунди бонусу за кажди одбавени поцаг. Конєчни пласман бул шлідујуци: Дюрович 8, Б. Лалич

7.5, А. Янкович 7, Хрещ 6.5, Палац, Каштелич, Зечевич, Макай, Мрдя, И. Шелендич, М. Блажека, Лисенко, А. Юркович по 6 поени итд. Звонко Такач, котри бул організатор турниру и бавяч, освоєл 3.5 боди и завжал 45 место.

КАДЕТИ ВУКОВАРУ ЗАВЖАЛИ ПЕРШЕ МЕСТО У КАДЕТСКОЙ ЛИГИ

Закончело екипне першенство у рамикох Першей кадетскей лиги – восток за 2012. рок, у котрей ше змагали 12 екипи зоз подруча Славоніи и Барані. Перше место завжали кадети Шах клубу "Вуковар '91" котри бавели у шлідујуцим составе: Неферанович (освоєл 5.5 поени од 10 одбавених партийох), ТАМАРА ЛІКАР (8.5/11), Голубичич (8.5/11) и Николіч

(9.5/11). Конєчни пласман екипох випатра так: "Вуковар '91" 19 (33) боди, "Джуро Джакович" Сл. Брод 18 (33), "Стрмац" Нова Градишка 18 (30.5), Дяково 16 (26.5), "Горватска читальня" Валпово 12 (25.5), "Пані" Дяково 12 (21.5), Д. Михоляц 10 (22), Пишкучевци 10 (19) итд.

ТАКАЧ ОСВОЄЛ 5 БОДИ ЗА ЕКИПУ ШАХ КЛУБА САМОБОР

Закончене екипне першенство сениорох у шаху у рамикох Другей лиги – штрєдок за 2012. рок. Перше место завжала екипа Стридона, опрез екипох Беловара, Подравки зоз Копривници, Петрині, Самобору итд. За екипу Самобору дзевец партиї одбавел майсторски кандидат Звонко Такач и освоєл 5 поединечни боди.

Пририхтал: Яким Пушкаш

✿ У БЕЛИМ МАНАСТИРУ ОТРИМАНИ ДНІ ПРИВРЕДИ И КУЛТУРИ

ПРЕШИРЮЄ ШЕ КУЛТУРНЕ И НАЦИОНАЛНЕ СОТРУД- НІЦТВО МЕДЗИ ВУКОВАРОМ И БИЛИМ МАНАСТИРОМ

Члени фольклорней секції КУД «Осиф Костелник» пред наступом

На поволанку Здружена мадярских друштвох РГ, 5. октобра того року, на отвераню привредно-културней манифестациі, хтора ма цель помогнуц привредни розвой Барані, а под покриветльством председателя Републики Горватскей др Иви Йосиповича, наступели и члени вуковарского КУД „Осиф Костелник“. Здружене мадярских друштвох у рамикох промовованя мадярскри националней култури мало вецей заплановани активносци од 5. по 13. октобер, медзи хторима значни „Дні Змаєвца“ у Змаєвцу и „Дні паприги“ у Лугу. На самим початку учашнікох и патрачох привитал Иван Добош, городоначалнік Би-

лого Манастиру и особни делегат председателя Републики Горватскей др Иви Йосиповича хтори пречитал писмо председателя и покровителя Дньох Мадярох у Барані. Привитни слова присутним упуцели и други културни и политични діяче зоз того краю. Домашне мадярске културно-уметніцке друштво „Pelemonostor“ представело ше зоз танцами хтори одтанцовал ансамбл Таличка. Дальша програма була виполнета зоз презентованьом култури Мадярох у Румунії зоз гозцованьом єдного културно-уметніцкого друштва хторе на сцени указало танец Метаморфози през котри ше преплетаю мадярски, румун-

ски и немецки елементи. Зоз Македонії наступело културно-уметніцке друштво зоз Охриду хторе ма медзинародни признаня за свою роботу у розвиваню и чуваню македоского идентитету. Медзинародному духу збуваньох допринесол и вокално-инструментални состав Роберта Вереша зоз Чантавиру у Войводини (Сербия).

КУД „Осиф Костелник“ наступело зоз трома танцами, „Увиванец“, „Буковински весильни“ и „Лавривска полка“. Добре порихтани и зоз успішним сценским наступом нашо члени прицагли симпатії публики и ище раз преширели спознане о красоти нашей националней меншини.

Вера Павлович

«Буковински весильни» у виводзеню Дубравки Рашлянин и Зденка Бурчакового

Шицки учашніки на бини у танцованю Чардаша

Часц руских и українских танцох

